

Publieksmonitor Waterpeil 2024

ons water in Nederland

**MARKET
RESPONSE**

Inhoudsopgave

▪ Inleiding	3
▪ Belangrijkste bevindingen	7
▪ Resultaten in detail	10
1. Waterbewustzijn in het algemeen	11
2. Klimaatverandering	24
3. Overstromingen	29
4. Wateroverlast	39
5. Watertekort	49
6. Waterkwaliteit	60
7. Waterwerk	68
▪ Bijlagen	73

Colofon

In opdracht van:

 ons water in Nederland

Sjof Raaijmakers
Machiel van de Poll
Kirsten Hoogendoorn

Inleiding

Publieksmonitor Waterpeil 2024

Als het om water gaat, is niets vanzelfsprekend. Nederland is goed beschermd, maar blijft kwetsbaar en klimaatverandering zorgt voor andere uitdagingen voor waterbeheer. De watersector levert al sinds jaar en dag uitstekend werk: op het gebied van waterveiligheid is Nederland maatgevend in de wereld en de kwaliteit van ons kraanwater is hoogstaand. Daar zit een keerzijde aan. Verantwoordelijke overheden hebben het waterbeheer zo goed aangepakt, dat de meeste mensen in Nederland denken dat het vanzelf gaat. Maar veel Nederlanders beseffen ook dat het een blijvende noodzaak is hieraan te werken.

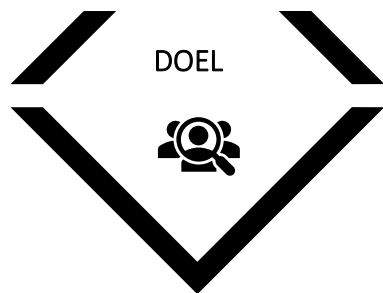
Om te kunnen zorgen dat het waterbewustzijn op peil blijft en de Nederlandse maatschappij voorbereid is op mogelijke gevolgen van klimaatverandering, is inzicht in het bewustzijn, de houding en het gedrag van de Nederlandse bevolking essentieel.

Waterpeil is een publieksmonitor waarmee het waterbewustzijn en gedrag van Nederlanders, in hun eigen beleving, in kaart wordt gebracht. Waterpeil maakt inzichtelijk of de gekozen uitgangspunten van Ons Water aansluiten op de behoeften en voorkeuren van het publiek. Waterpeil is een initiatief van Ons Water, een samenwerkingsverband van waterschappen, waterbedrijven, watermusea, Rijkswaterstaat, provincies, gemeentes, ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Unie van waterschappen, Vewin, VNG en IPO. De opzet van elke meting vindt plaats in nauwe afstemming met alle partners van Ons Water. Het onderzoek wordt uitgevoerd door onderzoeksbureau MarketResponse.

In 2024 is een vernieuwde Waterpeil meting uitgevoerd. Het onderzoek is daarbij op diverse punten aangepast en geactualiseerd om aan te sluiten bij de behoefte van Ons Water en de diverse samenwerkende organisaties die verbonden zijn aan Ons Water. Door de wijzigingen zijn de resultaten met eerdere metingen niet meer 1-op-1 vergelijkbaar en staat de ontwikkeling ten opzichte van eerdere metingen niet meer centraal in dit rapport. Opvallende ontwikkelingen worden wel vermeld en zijn in de bijlagen opgenomen ter vergelijking. Het rapport dient als een 'peilstok' voor de huidige situatie en als een nieuw startpunt voor de komende jaren.

Over het onderzoek Publieksmonitor Waterpeil 2024

DOEL

Inzicht krijgen in de uitgangspositie rondom waterbewustzijn en gedrag van Nederlanders, als het gaat om de verschillende water-thema's:

- Klimaatverandering
- Overstromingen
- Wateroverlast
- Watertekort
- Waterkwaliteit
- Waterwerk

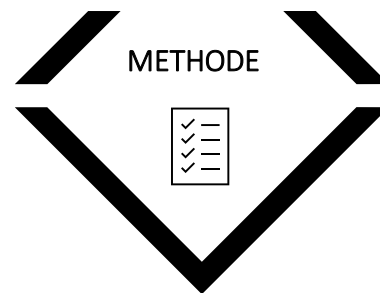
STEEKPROEF

Doelgroep:
Nederlanders, 18 jaar en ouder.

Steekproef:
3.023 respondenten, de steekproef is gewogen naar representatieve verhouding op basis van leeftijd, geslacht, regio (evacuatiegebieden en Nielsen-regio's).

Steekproefkader: consumentenpanel Dynata.

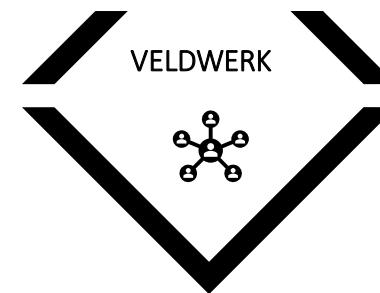
METHODE

Online onderzoek.

Modules in vragenlijst:

- Houding en risico-beleving op korte en lange termijn
- Ervaring met gevolgen van de waterthema's
- Maatregelen en doelgedragingen
- Socio-demo en achtergrondkenmerken

VELDWERK

Veldwerkperiode:
8 -27 mei 2024

Gemiddelde invultijd:
12 minuten

De verdiepingsvragen per waterthema zijn random toegewezen aan de helft van de steekproef, om de vragenlijst-lengte te beperken.

Seizoensinvloeden en gebeurtenissen

Weersomstandigheden en andere gebeurtenissen en media-aandacht rondom water, in ruime zin, kunnen van invloed zijn op sommige resultaten van Waterpeil.

Het optreden van bijvoorbeeld hoosbuien kunnen het probleembesef, de kennis en de gedragsintentie rondom wateroverlast beïnvloeden omdat mensen er dan uit eerste hand mee te maken kunnen krijgen en er in de media aandacht wordt besteed aan oorzaken, zichtbare gevolgen en handelings-perspectieven.

De eerste maanden van 2024 en ook tijdens de veldwerkperiode van het onderzoek, was er veel meer regen dan gebruikelijk en ook was er media-aandacht voor andere waterthema's. Hieronder zijn enkele berichten weergegeven die tijdens de onderzoeksperiode in diverse media verschenen, ter illustratie van de actualiteit tijdens de onderzoeksperiode.

45.000 Gelderse huishoudens moeten drinkwater al 5 dagen 3 minuten koken

Door onze nieuwsredactie

20 mei 2024 om 15:08 332 reacties

Ruim 45.000 huishoudens in Gelderland moeten al vijf dagen lang het drinkwater drie minuten koken voor gebruik. Het advies geldt tot zeker dinsdagmiddag. Drinkwaterbedrijf Vitens ontdekte vorige week woensdag een melkzuurbacterie in een reservoir die voor maag- en darmklachten kan zorgen.

LIVE met beelden & updates! Wij tegen het Water

De regen zwaait als een doorrookt gordijn

Daar gaan we dan. Full Wets op de rollator van oma en schuilen met die banaan. Alles bezuiden de rivieren wordt opgeëist door Pluvius. Voorspellingen door Buienhater [hier](#). Volgorde van verlies voor het Koninkrijk der Nederlanden: Limburg, Noord-Brabant, Zuidwest-Gelderland, Utrecht, Zuid- & Noord-Holland, Stormchaser Wouter [voorspelt](#) lokaal >70mm neerslag met wateroverlast' en Rijkswaterstaat [waarschuwt](#) voor 'gevaarlijke rijomstandigheden'. Die wilte vloekken op de plee, dat was geen stiekem solobeurtje van uw echtgenoot, [dat is hageel](#). LIVE UPDATES met video en ellende hieronder. Later meer & hou je veilig.

Watertekort in steeds meer provincies nijpend: komt er straks nog wel water uit de kraan?

Een groot deel van ons land heeft steeds vaker te maken met watertekorten. In Twente, Utrecht en West-Brabant zijn de problemen nu al zo nijpend dat een aantal bedrijven en nieuwbouwprojecten al niet meer op het drinkwatermet kan worden aangesloten. Als er niets gebeurt, dreigt er in 2030 bijna in alle delen van Nederland een drinkwatertekort.

Samme Wolters 03-04-24, 16:15 Laatste update: 03-04-24, 18:22

Bron: nu.nl, geenstijl.nl, ad.nl

De ene inwoner maakt zich ernstig zorgen, de ander vindt het maar een storm in een glas water

ROOD: BETROKKEN IDEALISTEN

- Neemt klimaatverandering heel serieus, wil graag meehelpen en meedenken over gezamenlijke maatregelen.
- Waterbeheer in Nederland wordt gezien als duurzaam, noodzakelijk, behorend tot de wereldtop en innovatief, maar gaat nog wel wat traag.

GEEL: GEMATIGDE STEUNERS

- Zien waterbeheer als belangrijk en noodzakelijk, ze nemen het serieus en hebben er vertrouwen in.
- Legt de verantwoordelijkheid niet alleen bij een ander neer en wil graag zelf een steentje bijdragen, Maar 'hoe' je dan actie onderneemt blijft nog een raadsel, daar hebben ze hulp bij nodig.

AQUA: PRAGMATISCHE REALISTEN

- Weet niet goed welke rol hij/zij in kan nemen, wil alleen helpen als het ook daadwerkelijk bijdraagt aan het oplossen van een probleem.
- Beschouwt waterbeheer in Nederland als noodzakelijk, effectief en toekomstbestendig, maar bestempelt dit ook als moeilijk.

LIME: BEHULPZAME BETROKKENEN

- Het waterbeheer in Nederland ervaren ze als veilig en noodzakelijk.
- Helpt graag als het bijdraagt aan het oplossen van het probleem en wil overleggen over gezamenlijke maatregelen.

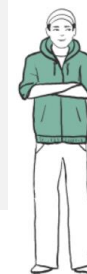

BLAUW: BEREKENENDE SCEPTICI

- De verantwoordelijkheid ligt bij de overheid, als het verplicht wordt zullen ze bijdragen.
- De houding tegenover het waterbeheer in Nederland is verder positief, dit wordt gezien als intelligent en innovatief, ze nemen het serieus.

GROEN: KRITISCHE CONSERVATIEVEN

- Ervaart waterbeheer als afstandelijk. Het is geldverspilling en hij/zij heeft er zijn twijfels over.
- Houdt zich niet met verschillende waterthema's bezig en ziet de ernst er ook niet van in.

Klimaatverandering. De ene inwoner is er vrijwel dagelijks actief mee bezig en maakt zich ernstig zorgen over de wereldwijde klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor het waterbeheer. Andere burgers vinden dat de klimaatproblematiek en de gevolgen zwaar worden overtrokken.

Om met beleid en heel gerichte communicatie optimaal aan te sluiten op de verschillende belevingswerelden van inwoners heeft MarketResponse samen met de partners van Ons Water, zes leefstijlen in kaart gebracht. Deze maken inzichtelijk hoe verschillende burgers in Nederland aankijken tegen klimaatverandering en (de gevolgen daarvan voor) waterbeheer. In dit rapport worden diverse resultaten apart weergegeven voor deze leefstijlen.

Deze pagina geeft een indruk van de verschillende leefstijlen. Kijk voor meer informatie op onswaterleefstijlvinder.nl/.

Belangrijkste bevindingen

Het vertrouwen in de kwaliteit van waterbeheer in Nederland is hoog, zo blijkt uit de antwoorden van respondenten aan Waterpeil. Schoon drinkwater is vanzelfsprekend en er is vertrouwen in het werk van de overheid om overstromingen te beperken. De meeste Nederlanders beschouwen waterbeheer in Nederland als *belangrijk* of zelfs *noodzakelijk*, en noemen het *deskundig*. Nederlanders hebben wel enige twijfels over de beschikbaarheid en betaalbaarheid van voldoende schoon drinkwater in de toekomst en over maatregelen die getroffen worden om wateroverlast te beperken. Zo is slechts 41% van de Nederlanders het er mee eens dat er altijd voldoende drinkwater beschikbaar zal zijn in Nederland. Daarnaast vindt een minderheid (38%) dat Nederland op dit moment voldoende goed is ingericht om de gevolgen van wateroverlast door hevige regenbuien te voorkomen.

Respondenten geven aan afgelopen jaren op verschillende manieren te maken gehad met hinder die te maken heeft met 'water'. Vooral wateroverlast door regen komt vaker voor. Een kleinere groep heeft te maken gehad met een tekort aan drinkwater door droogte of een overstroming van de zee of een rivier. In het algemeen lijkt het waterbewustzijn wat toegenomen. Hier spelen recente gebeurtenissen zoals wateroverlast in het voorjaar, en eerdere droge zomers en overstromingen in Limburg een rol. Wat daarnaast opvalt, is dat voor Nederlanders de termen wateroverlast en overstromingen dicht bij elkaar liggen. Wanneer hiernaar gevraagd wordt, worden de begrippen door sommige Nederlanders door elkaar gehaald.

Belangrijkste bevindingen

Een meerderheid van de respondenten vindt het realistisch dat er komende jaren problemen zullen zijn met verschillende water-risico's. Bijna drie kwart van de Nederlanders maakt zich enigszins of veel zorgen over het veranderende klimaat in Nederland. Zij verwachten ook dat er daardoor meer weersextremen zullen plaatsvinden - met mogelijke gevolgen voor henzelf. Maar deze verwacht men vooral op de langere termijn, en in andere regio's. Ook verwacht men vaker gevolgen voor openbare voorzieningen, dan voor zichzelf. Wateroverlast en een tekort van water in de natuur wordt als reëel beschouwd; een tekort aan drinkwater veel minder. De verschillende risico's worden vaak niet als urgent ervaren: de kans wordt kleiner ingeschat dat het de komende drie jaar gebeurt.

Nederlanders zien grootste rol voor overheid en bedrijfsleven, maar zijn zich wel bewust van hun eigen bijdrage als het gaat om waterbeheer in. Zo zouden 8 op de 10 respondenten zich zeker of waarschijnlijk aan een oproep houden om te tuin niet overdag te sproeien. En slechts een kleine groep Nederlanders geeft aan regelmatig of vaak gedrag te vertonen dat de waterkwaliteit negatief kan beïnvloeden. Al is er ook nog een substantiële groep (variërend van 5%-30%) die het wel eens doet. En echt voorbereid op wateroverlast zijn Nederlanders maar beperkt. Maatregelen, zoals 'een groene tuin' en onderhoud van dakgoten, zijn daarbij meest van toepassing. Slechts een kleine groep heeft bijvoorbeeld een groen dak, of een checklist voor bij een evacuatie. Daarentegen is er wel een substantiële groep (variërend van 10%-30%) bereid om in de toekomst maatregelen te treffen. Vergeleken met voorgaande metingen, lijkt het vertonen van waterbewust gedrag en de intentie om dit gedrag te vertonen, gemiddeld genomen, niet toegenomen te zijn.

Belangrijkste bevindingen

Het waterbewustzijn, de houding en het gedrag van Nederlanders loopt uiteen. De resultaten laten zien dat de situatie en het waterbewustzijn sterk kan verschillen tussen regio's (zoals evacuatiegebieden). Zo wordt het risico van een overstroming in het evacuatiegebied Maas in Limburg veel sterker beleefd dan in andere evacuatiegebieden. Dit vraagt om een aanpak op maat, die ook rekening houdt met de verschillende houdingen en behoeften van diverse leefstijlen, om burgers goed te bereiken.

The image features a serene landscape of Dutch windmills along a canal at sunrise. The sky is filled with soft, golden light and scattered clouds. The windmills are silhouetted against the bright horizon, with their reflections visible in the calm water. The foreground is dominated by lush green reeds and grasses. At the bottom of the image, there is a decorative graphic consisting of four diagonal bands of overlapping geometric shapes in shades of blue, teal, and yellow.

Resultaten in detail

A black and white photograph of a person walking away from the camera in the rain. They are holding a bright blue umbrella. The person is wearing a dark jacket and a bag. The background is blurred, showing other people and city lights. The title 'Waterbewustzijn' is overlaid on the image in a large, white, sans-serif font.

Waterbewustzijn

- Klimaatverandering is een relevant maatschappelijk thema, maar niet het thema waarover Nederlanders zich de grootste zorgen maken (dat zijn kosten voor levensonderhoud en oorlog en terrorisme).
- Risico's met betrekking tot water, zoals overstromingen en een tekort aan drinkwater, zijn slechts beperkt onderwerpen waar Nederlanders zich het meeste zorgen om maken.
- De meerderheid van de Nederlanders vertrouwt op de kwaliteit en beschikbaarheid van drinkwater en waterveiligheid in Nederland en erkent daarin de eigen verantwoordelijkheid.
- Een meerderheid verwacht wateroverlast door hevige regen in de komende 10 jaar in Nederland; het risico van drinkwatertekort wordt relatief klein ingeschat.
- Meer Nederlanders verwachten in principe zelf *niet* dan wel te maken te krijgen met de verschillende water-risico's.
- Slechts een kleine groep Nederlanders heeft op dit moment voorbereidingen getroffen om de gevolgen van wateroverlast in huis te beperken en nog minder als voorbereiding op noodsituaties. Daarentegen is er wel bereidheid tot voorbereiden.

“ *Verontrustend en ik denk dat we allemaal denken dat het niet zo'n vaart zal lopen.*
Een Nederlandse burger met leefstijl 'behelpzame betrokkenen' over wateroverlast in Nederland

34% van de Nederlanders noemt klimaatverandering in hun top-3 als thema waarover zij zich zorgen maken

Nederlanders maken zich momenteel meeste zorgen om kosten van levensonderhoud en terrorisme en oorlog, klimaat blijft een relevant thema

Grafiek: maatschappelijke thema's waarover Nederlanders zich zorgen maken

Vraag: Over welke van de volgende gebeurtenissen, ongemakken en risico's maakt u zich het meeste zorgen?

Kies de 3 waar u zich het meeste zorgen over maakt

Basis: alle respondenten

Nederlanders maken zich momenteel het meeste zorgen om de stijgende kosten voor levensonderhoud, en terrorisme en oorlog. Laatstgenoemde neemt een prominere plek in dan eerder, vermoedelijk door de situatie in Oekraïne en Gaza.

Klimaatverandering wordt hierdoor iets minder urgent voor Nederlanders vergeleken met eerder. Het blijft een relevant thema, als 3^e meest genoemd en ongeveer even vaak als gezondheid, criminaliteit en migratie.

Specifieke risico's met betrekking tot water zijn slechts beperkt een risico waar men zich meeste zorgen om maakt.

Meerderheid van de Nederlanders vertrouwt op kwaliteit drinkwater en waterveiligheid, en erkent daarin de eigen verantwoordelijkheid

Grafiek: houding ten aanzien van waterbeheer in Nederland en het perspectief van de burger

Voor 82% van de Nederlanders is schoon drinkwater een vanzelfsprekendheid. Toch is er wel besef dat het niet altijd voldoende zal zijn. Ook is een grote groep van mening dat Nederland onvoldoende is ingericht op het voorkomen van wateroverlast door regen.

Nederlanders zijn zich over het algemeen bewust van hun eigen rol als het gaat om (de gevolgen van) waterbeheer. Maar, dat geldt in mindere mate voor het zelf nemen van maatregelen vanwege overstromingsrisico.

Het probleembesef van het mogelijk optreden van tekort aan drinkwater is iets toegenomen vergeleken met eerdere metingen, nadat dit afgelopen jaren enkele keren ook daadwerkelijk aan de orde was. Daarnaast zijn, in vergelijking met voorgaande meting, wat minder Nederlanders van mening dat Nederland goed ingericht is om de gevolgen van wateroverlast te voorkomen.

Vraag: In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

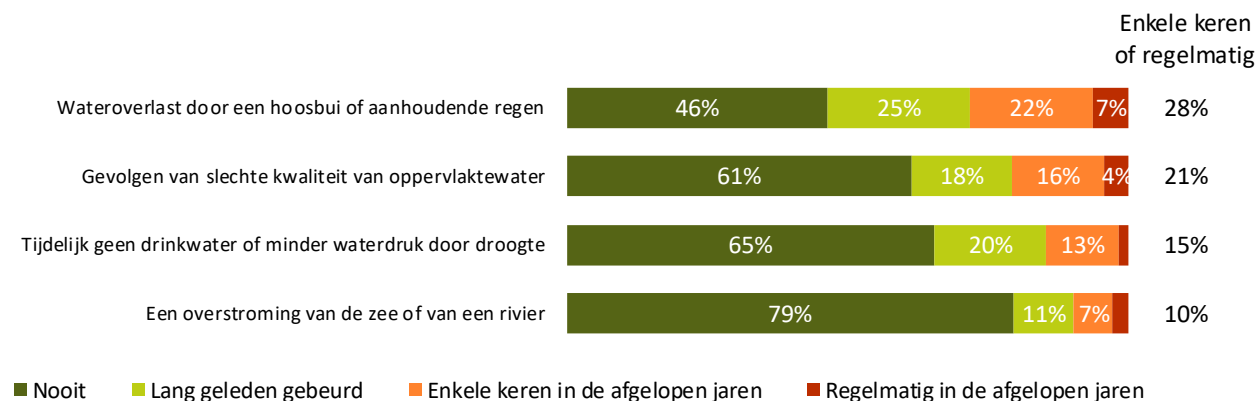
Basis: alle respondenten

Noot: Percentages van 3% of lager worden voor de leesbaarheid van de grafiek niet getoond

Meerderheid van de Nederlanders heeft geen recente ervaring met problemen rondom water; wateroverlast door regen komt meeste voor

Grafiek: de mate waarin Nederlanders ervaring hebben met 'water-gebeurtenissen'

Slechts een kleine groep Nederlanders geeft aan regelmatig te maken hebben gehad met verschillende vormen van waterproblematiek. Wateroverlast door hoosbuien wordt het meest ervaren.

Een kleine groep heeft recent ervaring met een overstroming. Dit is vanzelfsprekend meer onder inwoners van evacuatiegebied Maas in Limburg, na de overstroming in 2021 in dat gebied. Ook geven zij vaker aan te maken te hebben met wateroverlast.

Deze ervaringscijfers geven de eigen beleving van respondenten weer, en kunnen afwijken van het daadwerkelijk optreden ervan.

Vraag: Hoe vaak heeft u zelf te maken gehad met?

Basis: alle respondenten

Noot: Percentages van 3% of lager worden voor de leesbaarheid van de grafiek niet getoond

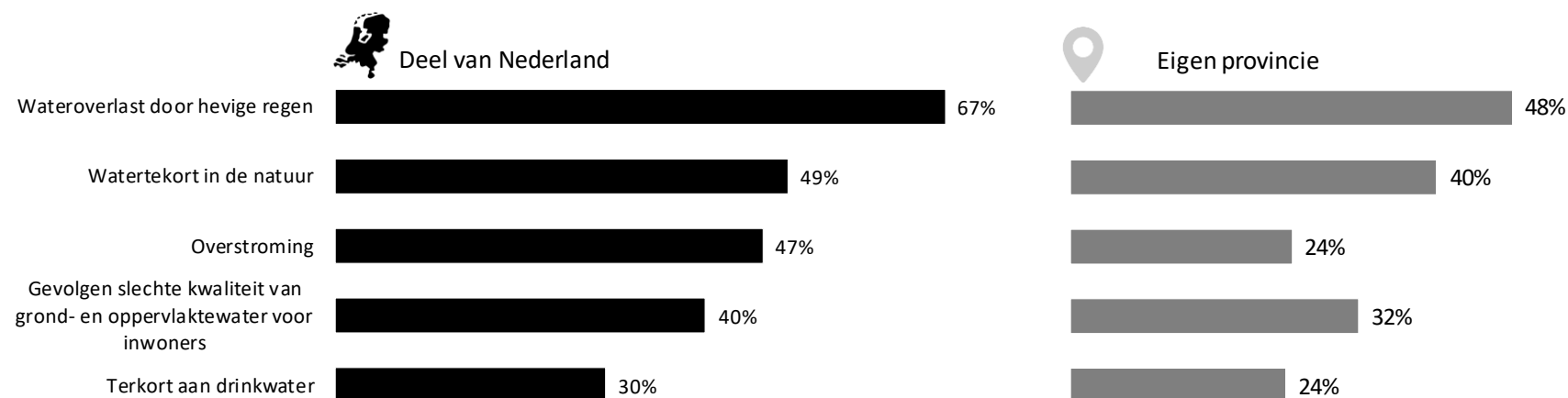

47% van de Nederlanders vindt het waarschijnlijk of zeer waarschijnlijk dat er in de komende 10 jaar een overstroming plaatsvindt in Nederland

Meerderheid verwacht wateroverlast door hevige regen in komende 10 jaar, risico van drinkwatertekort wordt relatief klein ingeschat

Grafiek: de kans volgens Nederlanders dat genoemde gebeurtenis plaatsvindt in een deel van Nederland of de eigen provincie, in de komende 10 jaar

Wateroverlast door hevige regen: tijdelijke overlast als gevolg van te veel water, zoals bij heftige of langdurige regen.
Watertekort in de natuur: tekort aan grond- en oppervlaktewater (zoals water in beken, rivieren, meren, sloten, grachten) en het grondwater door aanhoudende droogte.
Overstroming: het overstromen van een rivier, kanaal of de zee bijvoorbeeld door het doorbreken van een dijk of door hoogwater. Het gaat niet om wateroverlast door regen.
Slechte kwaliteit van grond- en oppervlaktewater: slechte kwaliteit door allerlei mogelijke vervuiling die schadelijk is voor mens, dier en natuur.
Tekort aan drinkwater: tekort aan drinkwater door aanhoudende droogte.

Vraag: Hoe waarschijnlijk vindt u het dat er in de komende 10 jaar?
Grafiek toont het percentage respondenten dat het waarschijnlijk of zeer waarschijnlijk vindt
Basis: alle respondenten

De kans op een overstroming wordt iets hoger ingeschat dan bij eerdere metingen. Dit lijkt samen te hangen met recente overstromingen in o.a. Limburg. In de bijlagen is een ontwikkeling per evacuatiegebied opgenomen.

Het risico op watertekort in de natuur wordt reëler ingeschat dan het risico dat dit ook leidt tot tekort aan drinkwater.

De risico's worden logischerwijs kleiner ingeschat voor de eigen provincie. De meerderheid verwacht in principe niet te maken te krijgen met de verschillende water-risico's.

Er zijn regionale verschillen, zoals op de volgende pagina wordt weergegeven.

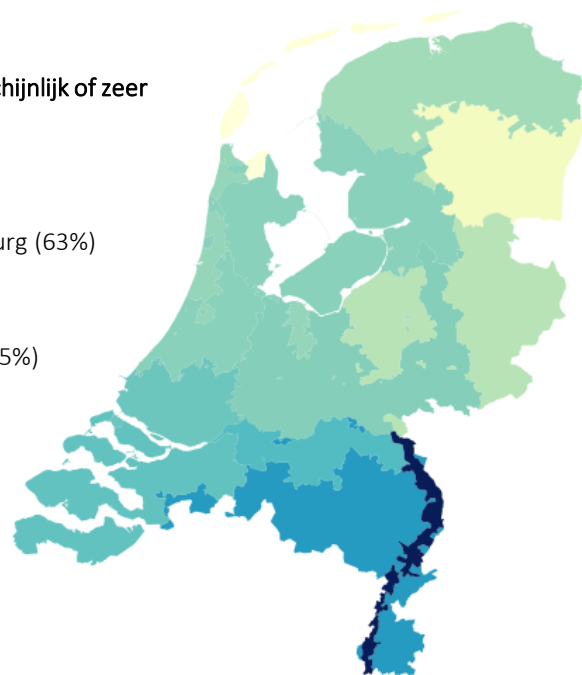
Sterke regionale verschillen; het risico op een overstroming van rivieren wordt hoger ingeschat dan het risico van een overstroming van de zee

Kaart: kans op overstroming in eigen regio, in komende 10 jaar

Kans is waarschijnlijk of zeer waarschijnlijk

Hoogste:
Maas in Limburg (63%)

Laagste:
Regio Noord (5%)

Veel inwoners vinden het risico waarschijnlijk

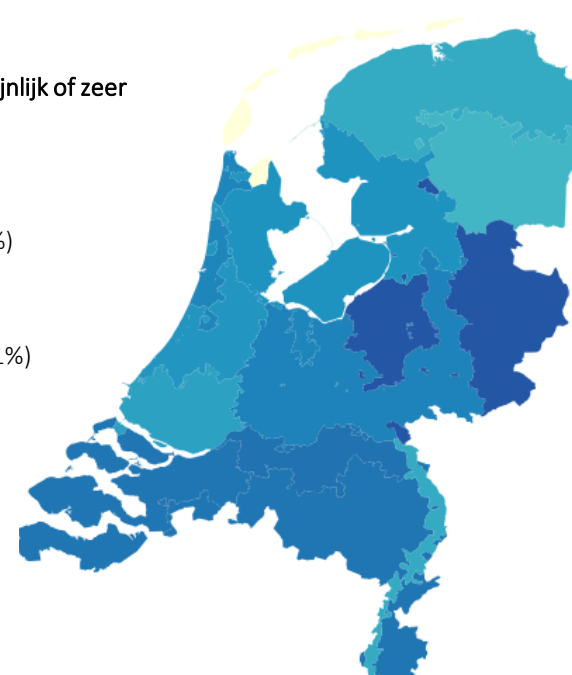
Weinig inwoners vinden het risico waarschijnlijk

Kaart: kans op watertekort in de natuur in de eigen regio, in komende 10 jaar

Kans is waarschijnlijk of zeer waarschijnlijk

Hoogste:
Regio Oost (49%)

Laagste:
Regio Noord (31%)

Veel inwoners vinden het risico waarschijnlijk

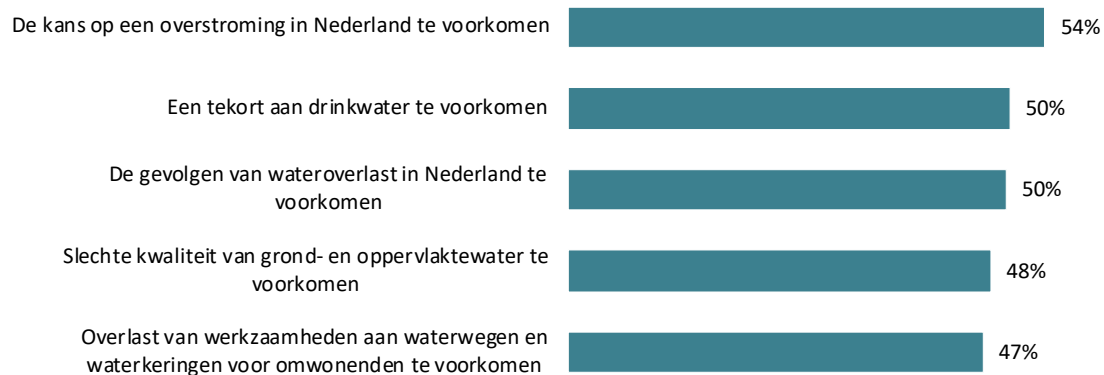
Weinig inwoners vinden het risico waarschijnlijk

Kaart toont het gemiddelde per evacuatiegebied, voor niet- evacuatiegebieden per Nielsen regio (noord, oost, zuid, west, grote steden, randgemeenten)
Resultaten van de Waddeneilanden worden buiten beschouwing gelaten, het kleine afwijkende gebied in Overijssel behoort tot regio Oost en is geen gebied op zichzelf

Ongeveer de helft van de Nederlanders heeft het beeld dat de overheid zich voldoende inspant op waterthema's

Grafiek: aantal Nederlanders dat van mening is dat de overheid zich voldoende inspant om genoemde gebeurtenissen te voorkomen

Meest positief is de indruk van Nederlanders over de inspanningen van de overheid om de kans op een overstroming te verkleinen.

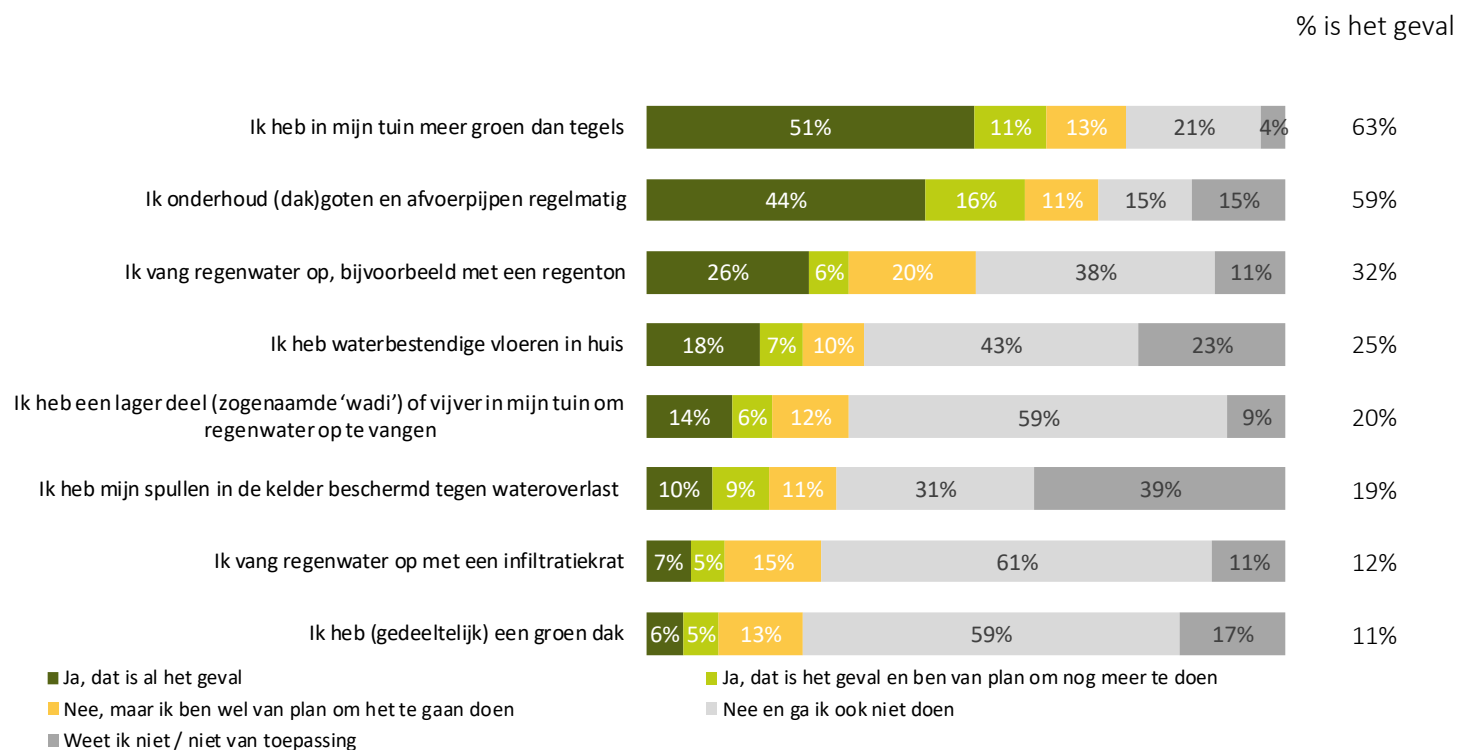
Nederlanders die het *niet* eens zijn met de stelling, zijn vaker neutraal dan dat zij het echt oneens zijn met de stelling. Dit heeft er vermoedelijk mee te maken dat zij geen goed beeld hebben van de inspanningen van de overheid én van wat er voor nodig is. Ongeveer 1 op de 6 Nederlanders is kritisch en is het oneens met de stellingen.

Vraag: Ik heb de indruk dat de overheid zich voldoende inspant om....
Grafiek toont het percentage respondenten dat het eens of helemaal eens is
Basis: alle respondenten

Huidige preventiemaatregelen richten zich vooral op opvang en afvoer van regenwater, andere maatregelen slechts beperkt van toepassing

Grafiek: aantal Nederlanders dat genoemde preventiemaatregelen heeft getroffen

Een 'groene tuin' en onderhoud van regenafvoer zijn voor ongeveer 6 op de 10 Nederlanders van toepassing.

Andere maatregelen om wateroverlast te voorkomen en gevolgen van watertekort te beperken worden minder toegepast, zeker de meer constructieve maatregelen worden nog slechts door een kleine groep toegepast (infiltratiekrat en groen dak).

Voor alle maatregelen geldt wel dat er bereidheid is; 10% tot ruim 20% van de Nederlanders die de maatregel nog niet toepast, geeft aan dat wel van plan te zijn.

Vergeleken met voorgaande meting geven meer Nederlanders aan een 'groene tuin' te hebben. Bij de 'opvang van regenwater' zien we juist een lichte afname.

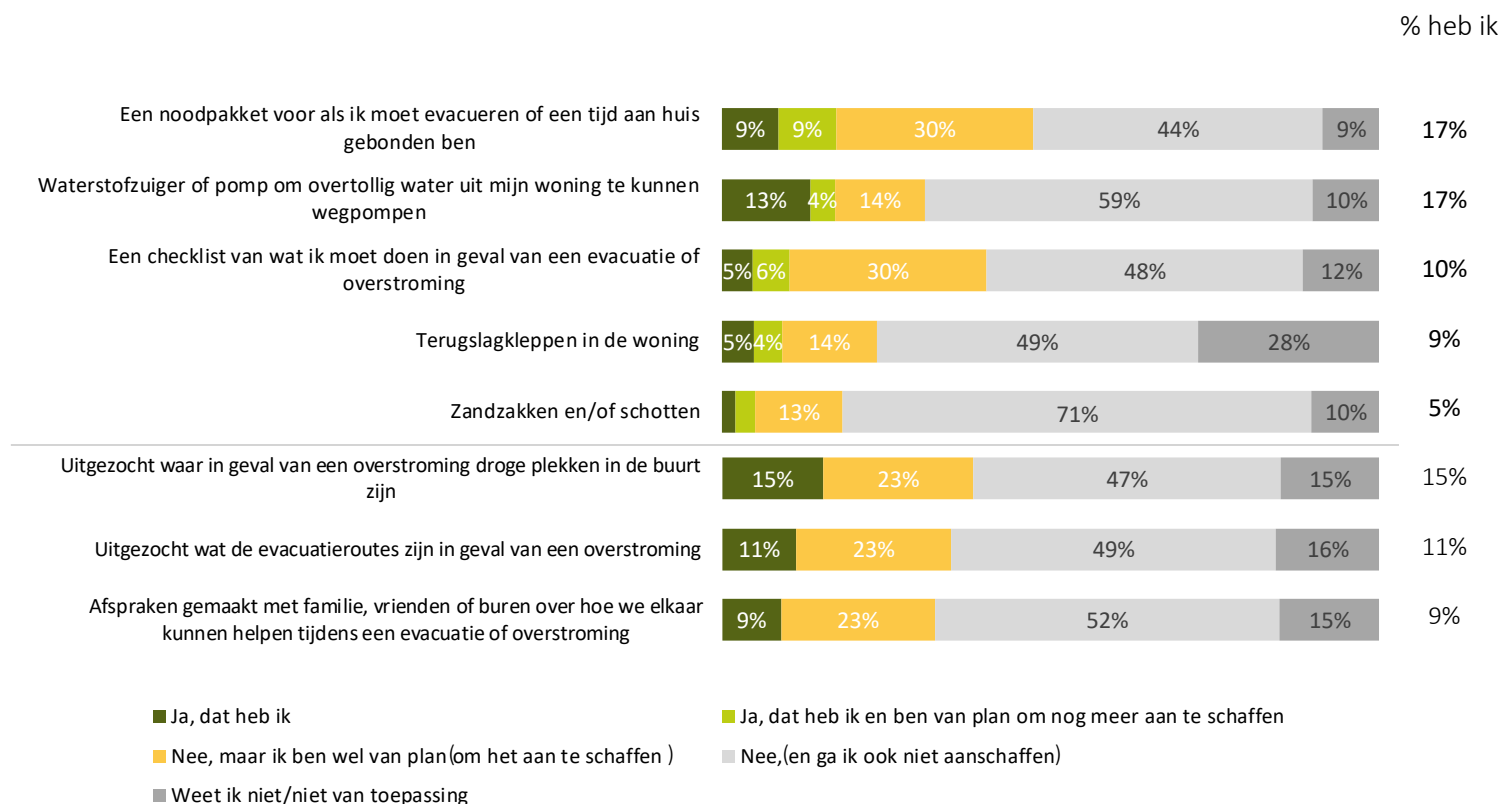
Vraag: In hoeverre gelden de volgende situaties voor u?

Basis: alle respondenten, maatregelen die een tuin vereisen zijn alleen aan respondenten met een tuin gesteld, n=2.109

Slechts kleine groep heeft voorbereidingen getroffen om de gevolgen van wateroverlast te beperken – er is wel bereidheid tot voorbereiden

Grafiek: aantal Nederlanders dat genoemde maatregelen heeft getroffen voor in een noodsituatie

Vraag: In hoeverre heeft u (de volgende zaken in huis)? / Heeft u....?

Basis: alle respondenten

Noot: Percentages van 3% of lager worden voor de leesbaarheid van de grafiek niet getoond

Een kleine groep Nederlanders is echt voorbereid op wateroverlast in huis. Meest voorkomende getroffen maatregelen zijn het hebben van een waterstofzuiger of –pomp, een noodpakket en uitzoeken waar droge plekken in de buurt zijn. Slechts een enkeling geeft aan zandzakken en/of schotten in huis te hebben.

In het onderzoek geven relatief veel Nederlanders aan dat zij wel van plan zijn de betreffende maatregelen te nemen. Uitdaging hierbij is de zogenaamde *intention-action gap* te overbruggen en de maatregel daadwerkelijk te realiseren. Een noodpakket en checklist zijn de meest voorgenomen maatregelen.

In vergelijking met de voorgaande meting, geldt voor de meeste maatregelen dat nagenoeg evenveel Nederlanders aangeven deze getroffen hebben.

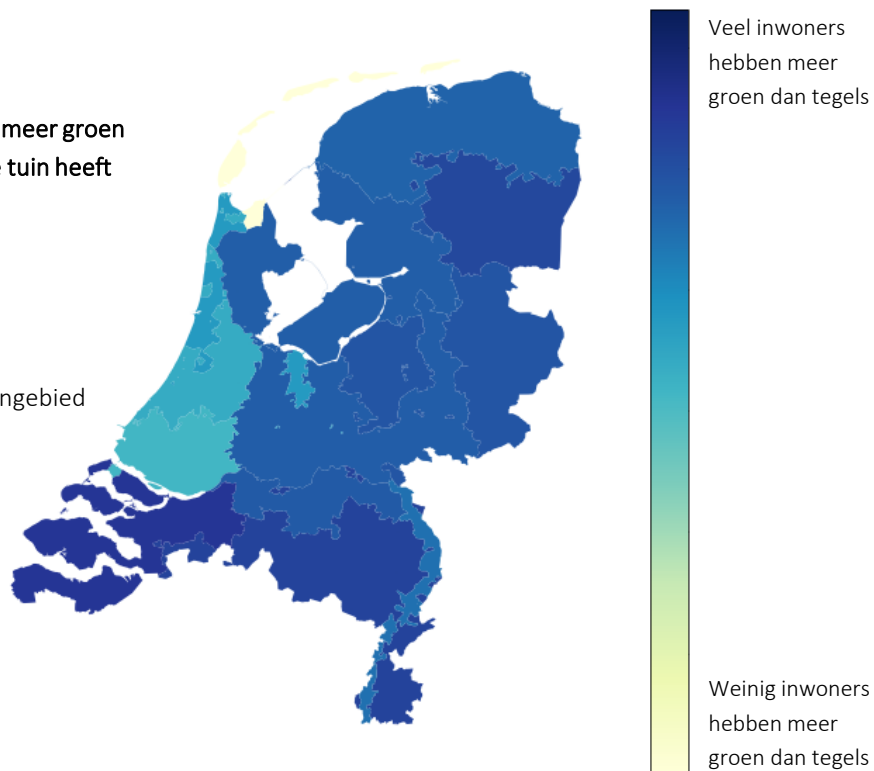
Meeste groene tuinen in het zuidwesten van het land, rondom de zee of het IJsselmeer heeft men wat vaker een noodpakket

Kaart: meer groen dan tegels in de tuin

Percentage dat meer groen dan tegels in de tuin heeft

Hoogste:
Zeeland (71%)

Laagste:
Benedenrivierengebied (54%)

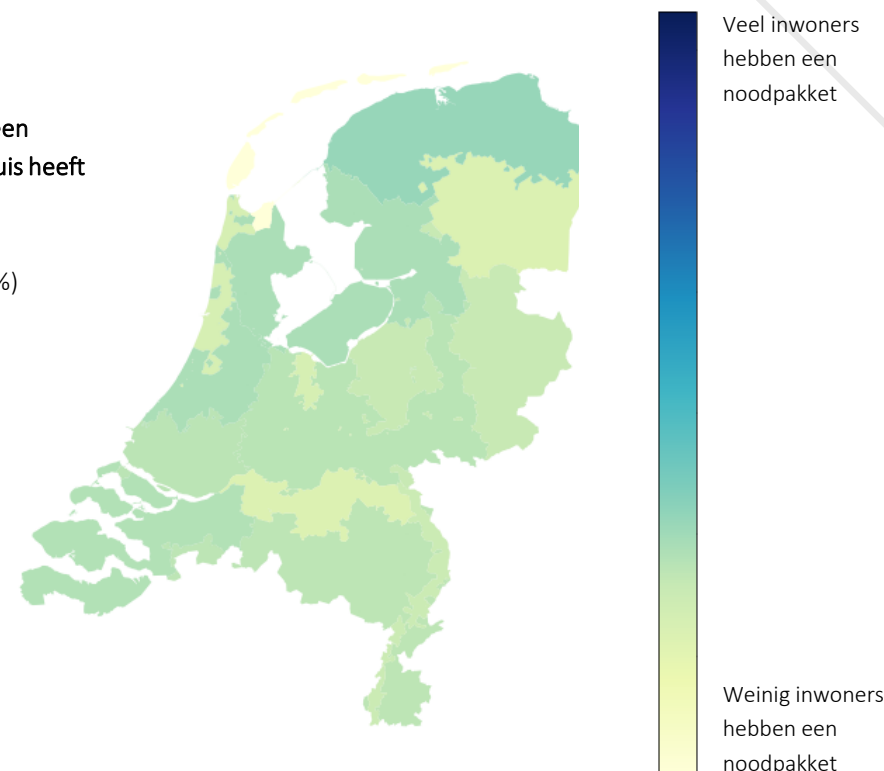

Kaart: in bezit van een noodpakket

Percentage dat een noodpakket in huis heeft

Hoogste:
Waddenzee (21%)

Laagste:
Maas (11%)

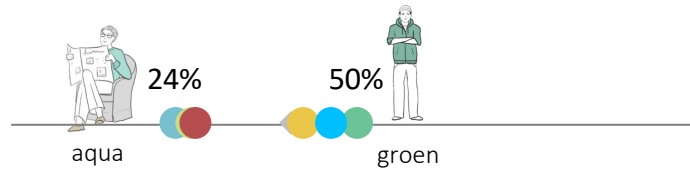
Kaart toont het gemiddelde per evacuatiegebied, voor niet-evacuatiegebieden per Nielsen regio (noord, oost, zuid, west, grote steden, randgemeenten)
Resultaten van de Waddeneilanden worden buiten beschouwing gelaten, het kleine afwijkende gebied in Overijssel behoort tot regio Oost en is geen gebied op zichzelf

Leefstijlen rood, aqua en lime zijn meest waterbewust, en het meest bereid maatregelen te treffen

“Er zal in Nederland altijd voldoende drinkwater beschikbaar zijn”

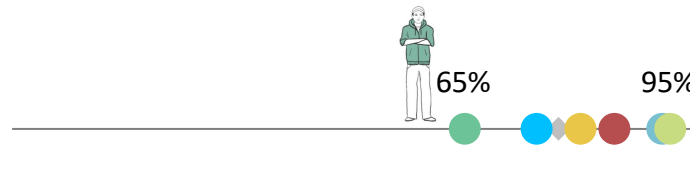
Percentage eens en helemaal eens

“Dat we dit serieus hebben over 7 jaar en dat er niks gedaan wordt, zeker niet door burgers en overheid om dit te voorkomen. beetje irritatie.”
Betrokken idealist

“Als er verzocht wordt om minder (drink)water te gebruiken, moet iedereen zich hieraan houden”

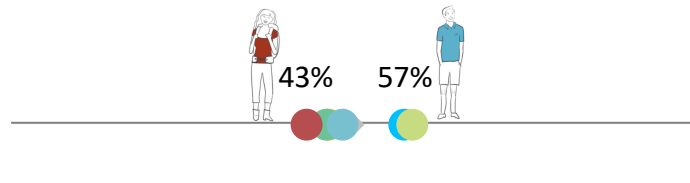
Percentage eens en helemaal eens

“Bij watertekort moeten we met z’n allen ons watergebruik beperken.”
Gematigde steuner

“Ik heb de indruk dat de overheid zich voldoende inspant om de gevolgen van wateroverlast in Nederland te voorkomen”

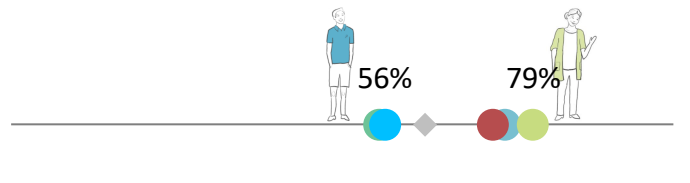
Percentage eens en helemaal eens

“Helaas het is niet anders. Wat komt dat komt. Je kunt je niet overal tegen wapenen...”
Berekenende sceptici

“Ik heb in mijn tuin meer groen dan tegels”

Percentage “is al het geval”

“Ik zie dat veel mensen, die een huis met tuin hebben, die vol gegooid hebben met tegels. Ik vind dat je mensen moet opvoeden dat ze op een makkelijke en leuke manier uit eigen tuin kunt eten.”
Behulpzame betrokkene

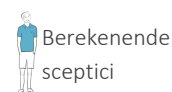
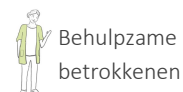
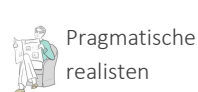
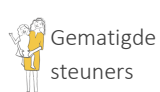
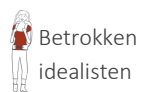
Voor alle leefstijlen geldt dat schoon (drink)water uit de kraan een vanzelfsprekendheid is.

Pragmatische realisten (aqua), behulpzame betrokkenen (lime) en betrokken idealisten (rood) schatten risico's hoger in en zijn bewuster van perspectief van het individu.

Berekenende sceptici (blauw) zijn het meest van mening dat de overheid voldoende doet.

Pragmatische realisten (aqua), behulpzame betrokkenen (lime) en betrokken idealisten (rood) zien graag meer inspanningen van de overheid.

De behulpzame betrokkenen (lime) en betrokken idealisten lopen voorop met eigen maatregelen.

Klimaatverandering

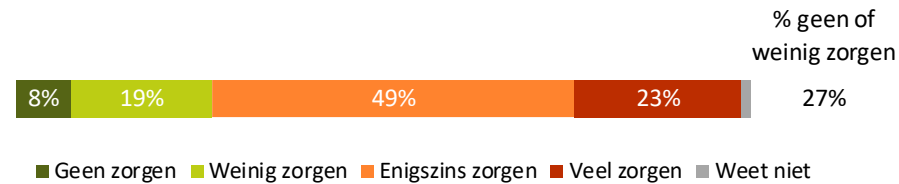
- Klimaatverandering is een relevant maatschappelijk thema, maar niet het thema waarover Nederlanders zich de grootste zorgen maken (dat zijn kosten voor levensonderhoud en oorlog en terrorisme).
- Bijna drie kwart van de Nederlanders maakt zich enigszins of veel zorgen over het veranderende klimaat in Nederland; in alle generaties.
- 18-34 jarigen, vrouwen en hoger opgeleiden maken zich nog net wat vaker zorgen.
- Een ruime meerderheid verwacht grotere kans dat we te maken krijgen met weersextremen als gevolg van klimaatverandering, met name hoosbuien.

“ Door de klimaatverandering en de hevige regenval krijgen we steeds meer last van wateroverlast. We moeten daar allemaal ons steentje aan bijdragen om dat proberen te voorkomen.

Een Nederlandse burger met leefstijl 'behelpzame betrokkenen' over wateroverlast in Nederland

Bijna drie kwart van de Nederlanders maakt zich enigszins of veel zorgen over het veranderende klimaat in Nederland

“Angstpropaganda, klimaatpropaganda, cloudseeding.”

“Het hele probleem wordt schromelijk overdreven door de 'klimaatgoeroe's'.”

“Heel veel verdriet, dat we de opwarming van het klimaat al ruim 30 jaar aan hebben zien komen (...). Het had allemaal niet hoeven, de klimaatrampen die over ons afkomen. Als iedereen die verantwoordelijk is voor grote uitstoot net zo hevig de urgentie voelde en net zo zijn best deed als ik in de afgelopen dertig jaar deed mijn impact te beperken, dan was de toekomst veel veiliger dan ze nu is. Ik voel me zo in en in verdrietig, al dertig jaar lang.”

Bijna drie kwart van de Nederlanders maakt zich enigszins of veel zorgen over het veranderende klimaat in Nederland. Dit is iets hoger dan bij eerdere metingen; al lijkt de groep die zich *veel* zorgen maakt juist iets af te nemen.

De zorgen worden in alle leeftijdsgroepen erkend.

18-34 jarigen, vrouwen, hoger opgeleiden en inwoners van de grote steden maken zich vaker zorgen over het veranderende klimaat.

Vraag: In hoeverre maakt u zich zorgen over het veranderende klimaat in Nederland?

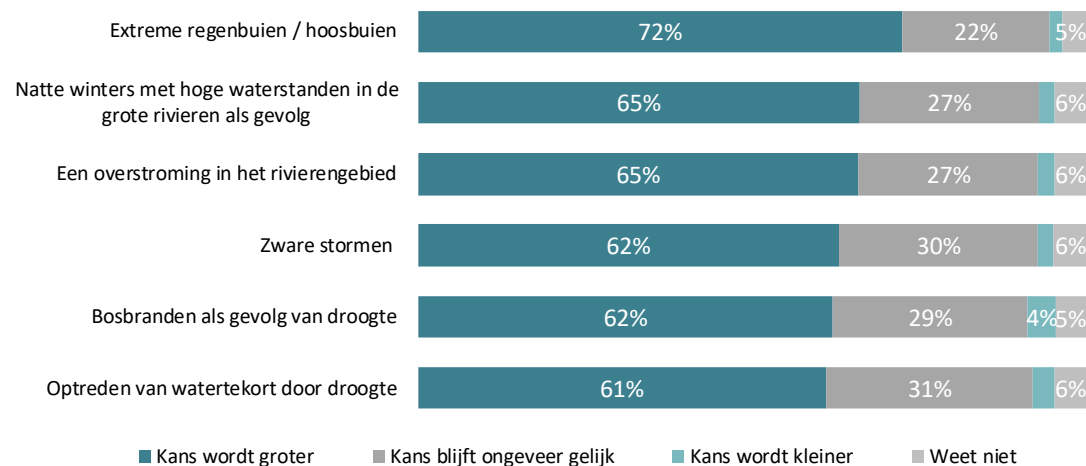
Basis: alle respondenten

72% van de Nederlanders denkt dat de kans op extreme regenbuien groter wordt door het veranderende klimaat

Ruime meerderheid verwacht grotere kans dat we te maken krijgen met gevolgen van klimaatverandering, met name extreme regenbuien

Bij de voorgelegde gebeurtenissen die als gevolg van klimaatverandering kunnen optreden, denkt een ruime meerderheid dat de kans op deze gebeurtenissen groter wordt. Er is nauwelijks onderscheid tussen de gebeurtenissen; een ongeveer even grote groep Nederlanders verwacht dat de kans groter wordt voor alle gebeurtenissen. Alleen een toenemende kans op extreme regenbuien wordt door iets meer Nederlanders verwacht.

Ten opzichte van voorgaande metingen schatten Nederlanders de kans in het algemeen wat groter in dat gebeurtenissen vaker voorkomen.

Ouderen schatten de kans dat deze gebeurtenissen vaker voorkomen over het algemeen wat groter in dan jongeren.

Vraag: Denkt u dat de kans op onderstaande gebeurtenissen in Nederland als gevolg van veranderend klimaat groter wordt, ongeveer gelijk blijft of kleiner wordt?

Basis: alle respondenten

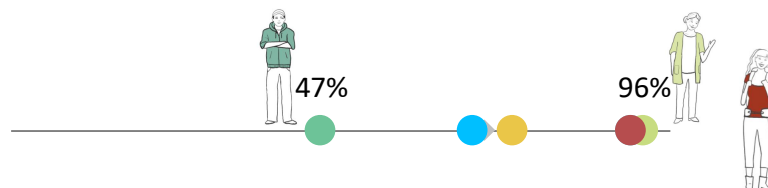
Noot: Percentages van 3% of lager worden voor de leesbaarheid van de grafiek niet getoond

Verskil in houding ten aanzien van klimaatverandering tussen leefstijlen

Zorgen over het veranderende klimaat in Nederland

Percentage enigszins en veel zorgen

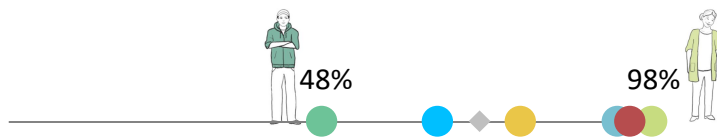

"In Nederland is een zekere arrogantie en te groot vertrouwen ten aanzien van klimaat en waterbeheer. (...) We denken dat het wel los zal lopen met het klimaat en dat we als burgers zelf niets hoeven te doen. Er wordt nog teveel gebouwd in uiterwaarden. (...) Uiteindelijk is dat het probleem van heel West-Nederland."

Betrokken idealist

Extreme regenbuien / hoosbuien

Percentage 'kans wordt groter'

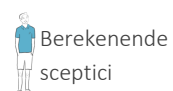
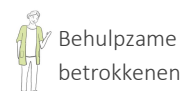
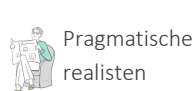
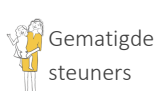
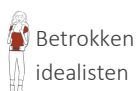
"In de plaats waar ik woon lopen regelmatig de kades onder water langs de rivier. Dat is al meer dan een eeuw zo."

Kritisch conservatieve

Er is een duidelijk verschil in de houding ten aanzien van klimaatverandering tussen de leefstijlen: de mate waarin respondenten zich zorgen maken of weersgevolgen verwachten loopt uiteen van 'bijna iedereen', tot 'minder dan de helft van de respondenten' die tot een leefstijl behoren.

Pragmatische realisten (aqua), behulpzame betrokkenen (lime) en betrokken idealisten (rood) maken zich het meeste zorgen en voorzien de meeste gevolgen ervan.

Voor met name kritische conservatieven (groen) en ook de berekenende sceptici (blauw) is klimaatverandering veel minder vaak een zorgelijk thema.

Overstromingen

- ‘Een overstroming in Nederland’ roept vooral negatieve en angstige gedachten op bij Nederlanders, waarbij aan specifieke overstromingen wordt gedacht zoals 1953 en recent in Limburg.
- Nederlanders vinden een overstroming een reëel risico; vooral op langere termijn en in een andere provincie. Vergeleken met voorgaande meting beoordeelt men dit risico vaker als waarschijnlijk.
- Vooral in evacuatiegebied Maas in Limburg wordt het risico groot ingeschat, 63% vindt het waarschijnlijk dat dit in de komende 10 jaar gebeurt.
- Nederlanders vinden mogelijke gevolgen van een grote overstroming denkbaar, maar niet zeer waarschijnlijk. Men verwacht vooral schade aan openbare voorzieningen en uitval van nutsvoorzieningen. Schade in de persoonlijke leefomgeving vinden Nederlanders minder waarschijnlijk.
- Weinig Nederlanders hebben zandzakken en/of schotten in huis, meestal omdat het risico klein wordt ingeschat.

“ *Als je de rapporten erbij pakt staat er over pakweg 40 jaar een groot deel onder water als we er niets aan doen, en dat is eng*

Een Nederlandse burger met leefstijl ‘pragmatische realisten’ over overstromingen in Nederland

Het onderscheid tussen overstromingen en wateroverlast (door hevige regenval) is niet voor iedereen even helder. Daardoor worden de begrippen door sommige Nederlanders door elkaar gehaald. Bij het interpreteren van de resultaten moet dit in ogenschouw worden genomen.

18% van de Nederlanders vindt het waarschijnlijk of zeer waarschijnlijk dat er in de komende 3 jaar een overstroming plaatsvindt in de eigen provincie

Spontane associaties

Waar denken Nederlanders aan bij overstromingen?

“ **Negatieve en angstige gevoelens: vreselijk, ellende, verdriet, paniek**

- *“Paniek en angst bij de mensen.”*
- *“Rampzalig voor de getroffen mensen.”*

Een specifieke gebeurtenis; de watersnoodramp of de overstromingen in Limburg

- *“De watersnoodramp in 1953. Overstromingen in het stroomgebied van de Maas in het verleden maar ook nog een jaar geleden. Veel ellende voor mensen.”*
- *“Veel ellende. Zie Valkenburg en in 1995 overstromingen in Limburg en het rivierengebied. Geeft zeer veel problemen.”*

Het is een reële dreiging dus we moeten er goed mee om gaan

- *“We zijn een rivierenland en overstromingen zijn een terugkomend fenomeen. Dit is niet is van de laatste jaren. We kunnen en moeten wel constant blijven (uit)baggeren en niet (meer) bouwen in de uiterwaarden, want dat is vragen om problemen.”*
- *“We zijn een land met dijken, dus de kans is reëel. Je hoopt alleen dat de overheid dit nauwlettend in de gaten houdt.”*

Gevoel dat we te weinig doen en dat de kans steeds groter zal worden

- *“Dat we in dit land altijd te laat zijn met maatregelen en alles is wegbezuinigd.”*
- *“Gaat vaker gebeuren.”*

Aanname dat het wel goedkomt omdat we er als land veel ervaring mee hebben

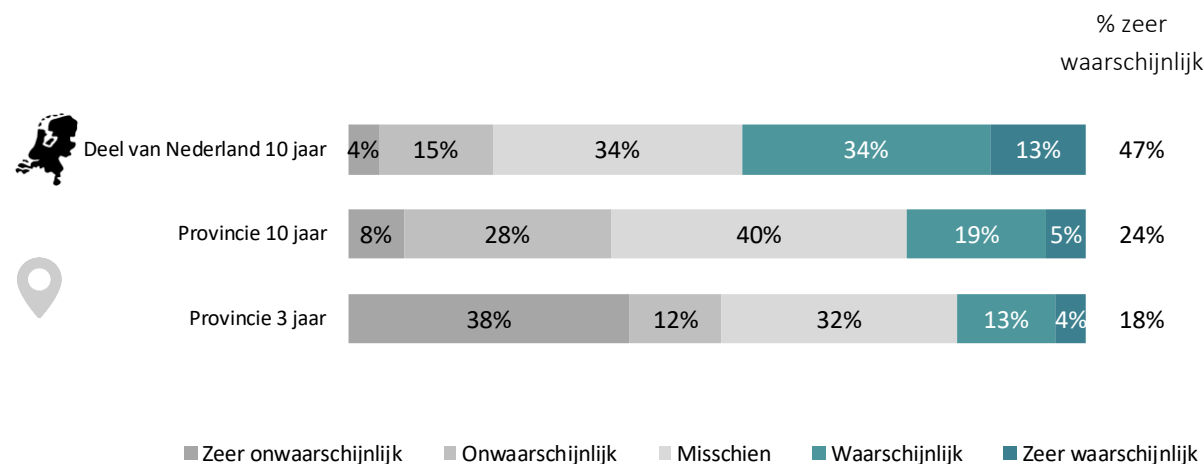
- *“We zijn in Nederland altijd aan het nadenken over wateroverlast en overstromingen omdat een groot gedeelte onder zeeniveau ligt. Ik denk dat de overheid zich goed voorbereid en zorgt dat we allemaal droge voeten houden.”*
- *“Is bangmakerij, die dijken zullen heus wel verstevigd worden voor die tijd/ voordat het echt gevaarlijk wordt.”*

Vraag: Als u denkt aan overstromingen in Nederland, welke gevoelens, gedachten of associaties komen dan bij u op?

Helft Nederlanders vindt kans op overstroming in deel van Nederland realistisch, kans in eigen provincie minder waarschijnlijk

Grafiek: de kans volgens Nederlanders dat er een overstroming plaatsvindt in een deel van Nederland of de eigen provincie

Voor Nederlanders is de kans op een overstroming in Nederland denkbaar. Maar vooral op een langere termijn en buiten de eigen provincie.

Binnen 10 jaar vindt ongeveer de helft het waarschijnlijk dat er een overstroming plaats zal vinden in Nederland. In de eigen omgeving wordt de kans kleiner ingeschat, maar is het niet ondenkbaar. Bijna 1 op de 5 Nederlanders ziet dit als een reële dreiging voor de eigen omgeving in de komende 3 jaar.

18-34 jarigen en Nederlanders die ervaring hebben met een overstroming, schatten het risico groter in. In vergelijking met eerdere metingen, vinden meer Nederlanders het waarschijnlijk dat er in de komende 10 jaar een overstroming zal plaatsvinden in de eigen provincie.

Vraag: Hoe waarschijnlijk vindt u het dat er in de komende 3 jaar een overstroming plaatsvindt?

Basis: alle respondenten voor de vraag 'over 10 jaar'. Respondenten die het risico in de komende 10 jaar (zeer) onwaarschijnlijk vinden is de vraag voor het risico in de komende 3 jaar niet gesteld, zij zijn meegerekend bij de groep die het risico in de komende 3 jaar zeer onwaarschijnlijk vinden.

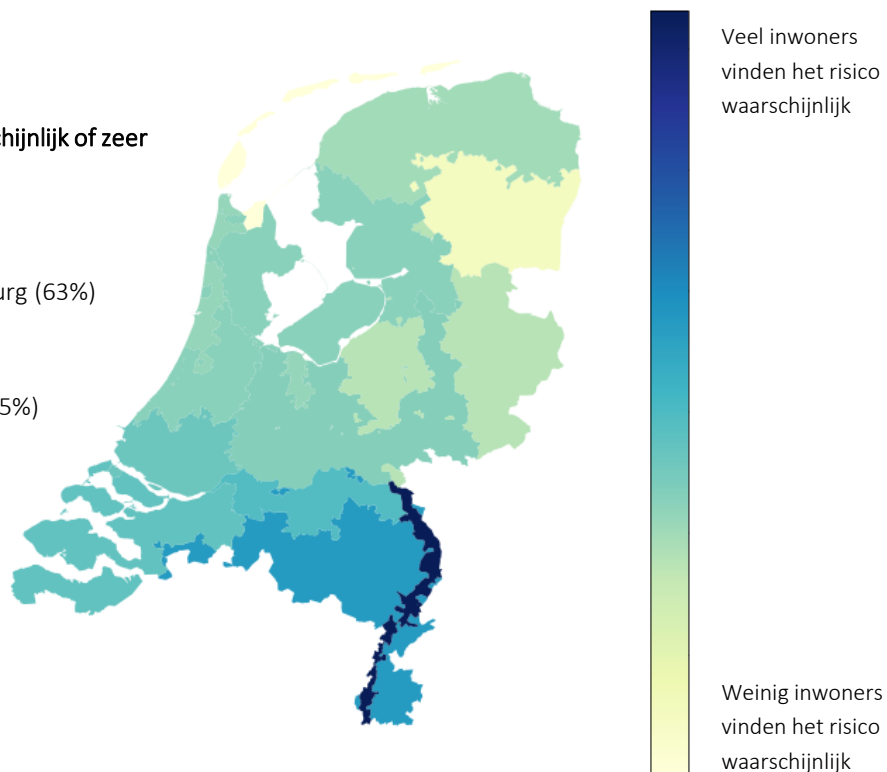
De kans op een overstroming in de eigen provincie wordt groter geschat in het zuidoosten van het land, met name in Maas in Limburg

Kaart: kans op overstroming in eigen regio, in komende 10 jaar

Kans is waarschijnlijk of zeer waarschijnlijk

Hoogste:
Maas in Limburg (63%)

Laagste:
Regio Noord (5%)

Kaart toont het gemiddelde per evacuatiegebied, voor niet-evacuatiegebieden per Nielsen regio (noord, oost, zuid, west, grote steden, randgemeenten)
Resultaten van de Waddeneilanden worden buiten beschouwing gelaten, het kleine afwijkende gebied in Overijssel behoort tot regio Oost en is geen gebied op zichzelf

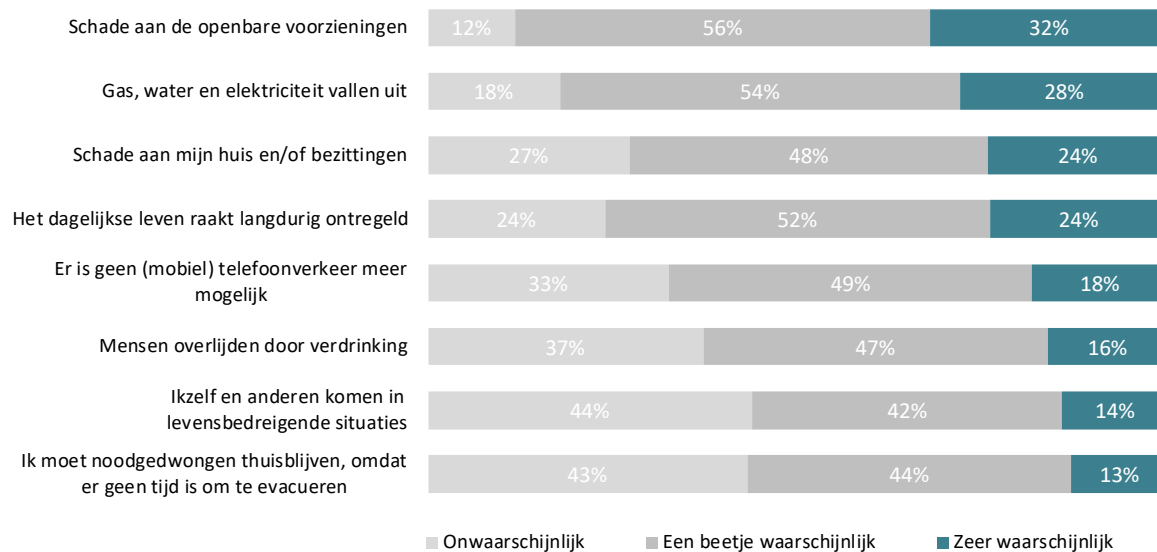

24% van de Nederlanders vindt het zeer waarschijnlijk dat zij te maken krijgen met schade aan eigen huis of bezittingen als er een grote overstroming plaatsvindt in de eigen provincie

Nederlanders vinden mogelijke gevolgen van een grote overstroming denkbaar, maar niet zeer waarschijnlijk

Grafiek: de verwachte gevolgen van een overstroming in de eigen provincie

Van de voorgelegde mogelijke gevolgen zijn schade aan openbare voorzieningen en het uitvallen van gas, water en licht volgens Nederlanders het meest reëel.

Voorals de groep die directe gevolgen voor zichzelf en/of levens van anderen verwacht is kleiner.

Nederlanders in evacuatiebieden (en dan specifiek in Maas en IJsselmeer/Markermeer) vinden de genoemde gevolgen vaker zeer waarschijnlijk. Net als inwoners van de 3 grote gemeenten en 18-34 jarigen.

Inwoners van de meeste evacuatiegebieden vinden het vaker waarschijnlijk dat ze, in geval van een overstroming, noodgedwongen thuis moeten blijven. Opvallend: Voor de evacuatiegebieden 'Maas in Limburg' en 'Waddenzee' geldt dit niet. In de bijlagen is een volledige vergelijking opgenomen.

Vraag: Hoe waarschijnlijk vindt u de volgende gevolgen bij een grote overstroming in de provincie waar u woont?

Basis: respondenten die een overstroming reëel vinden in hun provincie in de komende 10 jaar (misschien, waarschijnlijk, zeer waarschijnlijk), n=957

Bij een overstroming zijn Nederlanders verdeeld over wat ze zouden gaan doen; ruim de helft zou belangrijke spullen in veiligheid gaan brengen

Grafiek: de verwachte gedragingen als de overheid het risico op een overstroming in de wijk binnen 24 uur als groot inschat

Vraag: Stel dat de overheid heeft ingeschat dat het water zo hoog komt dat er binnen 24 uur veel kans bestaat op een grote overstroming in uw wijk.

Voor zover u dat nu kunt beoordelen, wat denkt u te doen in die situatie?

Kies de 5 belangrijkste

Basis: alle respondenten

In het geval dat de overheid een kans op een grote overstroming in de wijk als reëel inschat, zijn Nederlanders verdeeld over wat ze zouden doen. Ruim de helft van de Nederlanders geeft aan dat ze belangrijke spullen in veiligheid zouden gaan brengen.

18-34 jarigen geven relatief vaker aan (online) informatie op te gaan zoeken en/of te vertrekken naar een veilig gebied.

Vergeleken met voorgaande metingen, geven wat meer Nederlanders aan dat ze hun woning zouden gaan beschermen en/of anderen zouden gaan helpen.

Weinig Nederlanders geven aan zandzakken en/of schotten in huis te hebben, meestal omdat het risico klein wordt ingeschat

Doelgedraging

Het in huis hebben van zandzakken en/of schotten om uzelf te beschermen tegen water

5% van de Nederlanders geeft aan zandzakken en/of schotten in huis te hebben

16% van de Nederlanders is van plan om er (meer) aan te schaffen

- Ja, dat heb ik
- Ja, dat heb ik en ben van plan om nog meer aan te schaffen
- Nee, maar ik ben wel van plan om het aan te schaffen
- Nee, en ga ik ook niet aanschaffen
- Weet ik niet/niet van toepassing

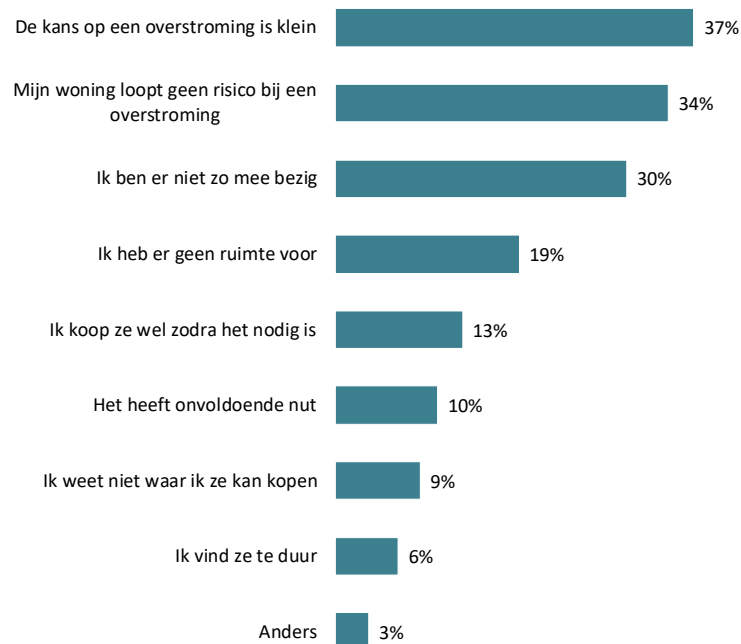
Vraag: Heeft u de volgende zaken in huis?

Basis: alle respondenten

Vraag: U gaf eerder in deze vragenlijst aan geen zandzakken of schotten in huis te hebben, om u te beschermen tegen water. Waarom heeft u deze niet?

Basis: respondenten met tuin die geen zandzakken en/of schotten in huis hebben, n=1.405

Noot: Percentages van 3% of lager worden voor de leesbaarheid van de grafiek niet getoond

Slechts een kleine groep Nederlanders geeft aan zandzakken en/of schotten in huis te hebben om hen te beschermen tegen water: 5%, vergelijkbaar met eerdere metingen. Daarmee lijkt er geen urgentie te zijn gevoeld om ze aan te schaffen.

De bereidheid om zandzakken te kopen is niet groter onder inwoners van een evacuatiegebied.

Diegenen die wel zandzakken hebben geven vooral aan graag voorbereid te zijn.

Nederlanders die geen zandzakken en/of schotten hebben doen dit vooral omdat ze het risico van overstromingen (voor hun woning) laag inschatten. Ook is men er niet zo mee bezig.

Kritische conservatieven (groen) schatten risico kleiner in en zijn minder vaak bereid tot aanpassen gedrag

In de komende 10 jaar
een overstroming

Percentage waarschijnlijk en zeer waarschijnlijk

“Hoewel soms lang geleden horen overstromingen bij Nederland.”

Betrokken idealist

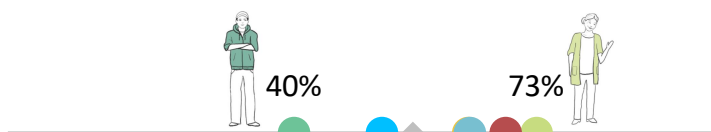
Ik doe wat er door de overheid gezegd wordt
als een overstroming op komt is

“Overdreven en angstaanjagende woorden van de overheid.”

Berekenende sceptici

Ik ga belangrijke spullen in veiligheid brengen
als een overstroming op komt is

“Verdrinken, alle spullen weg. Mensen in nood.”

Gematigde steuner

Heeft zandzakken en/of schotten in huis

12% van de berekenende sceptici heeft zandzakken en/of schotten in huis

0% van de pragmatische realisten heeft zandzakken en/of schotten in huis

“ik woon in een flat op 2 hoog dus ik heb ze voor mijn woning niet nodig, en als het al zo hoog is helpen zandzakken ook niet meer.”

Kritisch conservatieve

Betrokken idealisten

Gematigde steuners

Pragmatische realisten

Behulpzame betrokkenen

Berekenende sceptici

Kritische conservatieven

Het risico van overstromingen wordt anders ingeschat door de verschillende leefstijlen. Voor pragmatische realisten (aqua), betrokken idealisten (rood) en behulpzame betrokkenen (lime) is het een reëel risico. Vooral kritische conservatieven (groen), maar ook de gematigde steuners en de berekenende sceptici, verwachten in veel mindere mate dat dit zal gebeuren.

Als het gaat om gedragingen is zichtbaar dat de kritische conservatieven (groen) en de berekenende sceptici (blauw) minder geneigd zijn om in het geval van risico op een overstroming hun gedrag aan te passen.

De berekenende sceptici (blauw) hebben, wellicht verrassend genoeg, het vaakst zandzakken en/of schotten in huis.

Wateroverlast

- Nederlanders denken bij de term wateroverlast aan de gevolgen van wateroverlast, maar relateren het ook sterk aan overstromingen; dat roept angstige gevoelens op.
- De meeste recente ervaring hebben Nederlanders gehad met verkeershinder door water op de wegen en het blank staan van de tuin. Water in de woning komt weinig voor. Vergeleken met voorgaande metingen geven meer Nederlanders aan de gevolgen van wateroverlast te ervaren.
- Nederlanders vinden wateroverlast door hevige regen een reëel risico; vooral op langere termijn.
- Veel mogelijke gevolgen van wateroverlast zijn denkbaar, maar niet per se zeer waarschijnlijk.
- Belangrijke spullen in veiligheid brengen en stekkers uit stopcontacten halen zijn de meest genoemde gedragingen bij risico op wateroverlast in huis.
- Ongeveer één op de zes Nederlanders geeft aan goed voorbereid te zijn om schade door wateroverlast te beperken en heeft lichte en elektrische spullen op een verhoging staan.

“ *Het is van alle tijden, maar wordt steeds reëler*

Een Nederlandse burger met leefstijl ‘betrokken idealisten’ over wateroverlast in Nederland

Het onderscheid tussen overstromingen en wateroverlast (door hevige regenval) is niet voor iedereen even helder. Daardoor worden de begrippen door sommige Nederlanders door elkaar gehaald. Bij het interpreteren van de resultaten moet dit in ogenschouw worden genomen.

31% van de Nederlanders heeft afgelopen jaren enkele keren of regelmatig te maken gehad met verkeershinder door water op de weg

Spontane associaties

Waar denken Nederlanders aan bij wateroverlast?

“ Negatieve en angstige gevoelens: paniek, bang, angst, stress en ellende

- *“Rampzalig voor de getroffen mensen.”*
- *“Paniek. Bang, angstig en gestrest.”*
- *“Angst en niet weten wat te doen.”*

De gevolgen van wateroverlast; schade aan woningen, infrastructuur

- *“Aantasting woningbestand en infrastructuur. Schade, menselijke ellende. Noodtoestand.”*
- *“Ondergelopen tunnels en verlaagde viaducten, overlopende putten, grote plassen.”*
- *“Overlast door water in de woning als gevolg van regenval.”*

Overstromingen van rivieren of de zee

- *“Ramp 1953. Er is veel veranderd in Nederland, maar ik zou geen grote wateroverlast willen meemaken.”*
- *“Ik denk terug aan 1995 dat alles onder water stond.”*
- *“Rivieren die buiten hun oevers treden.”*

Benoemen dat het een reëel probleem is

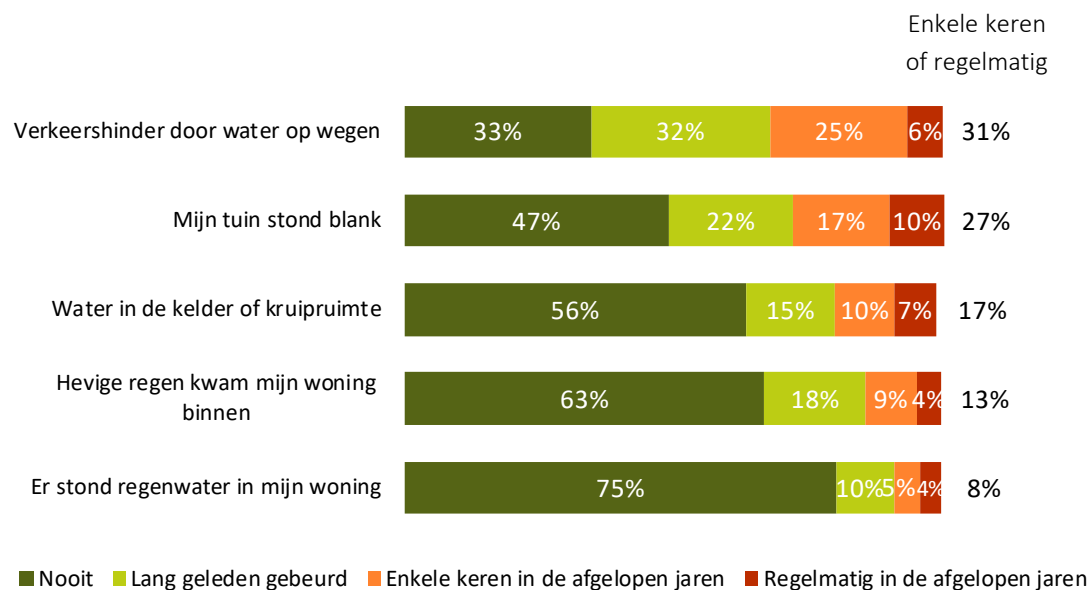
- *“Dat het steeds meer zal voorkomen.”*
- *“Een groot probleem in de toekomst”*
- *“Kan zomaar gebeuren.”*

Vraag: Als u denkt aan wateroverlast in Nederland, welke gevoelens, gedachten of associaties komen dan bij u op?

Nederlanders hebben meeste recente ervaring gehad met verkeershinder door water op de wegen en het blank staan van de tuin

Grafiek: de mate waarin Nederlanders ervaring hebben met gevolgen van wateroverlast

Een minderheid van de Nederlanders heeft in de afgelopen jaren te maken gehad met de gevolgen van wateroverlast. Verkeershinder door water op de wegen en het blank staan van de tuin zijn de meest genoemde ervaringen

Vooral in het evacuatiegebied Maas in Limburg en in de 3 grote gemeenten hebben inwoners te maken met de gevolgen gehad van wateroverlast.

Vergeleken met voorgaande metingen ervaren meer Nederlanders dat ze ooit te maken hebben gehad met de gevolgen van wateroverlast.

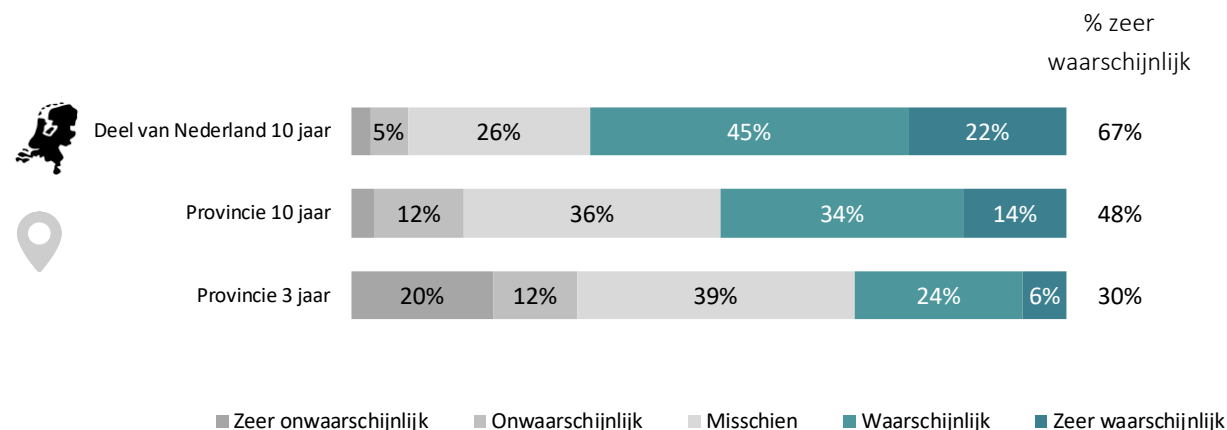
Vraag: Hoe vaak heeft u te maken gehad met onderstaande mogelijke gevolgen van wateroverlast?

Basis: alle respondenten

Wateroverlast in deel van Nederland is voor de meeste Nederlanders een reële gebeurtenis

Grafiek: de kans volgens Nederlanders dat er wateroverlast plaatsvindt in een deel van Nederland of de eigen provincie

Een ruime meerderheid van de Nederlanders houdt rekening met wateroverlast in de komende 10 jaar. Maar het is minder waarschijnlijk in de eigen woonomgeving.

De gevoelde urgentie van het risico is wat lager; een kleinere groep verwacht wateroverlast in de komende 3 jaar. Al vinden nog steeds 3 op de 10 Nederlanders wateroverlast in dit geval reëel.

Nederlanders die ervaring hebben met wateroverlast schatten de kans op wateroverlast in de toekomst ook groter in.

In het zuiden van het land en met name in het gebied Maas in Limburg vindt men de kans op wateroverlast vaker (zeer) waarschijnlijk

Vraag: Hoe waarschijnlijk vindt u het dat er in de komende 3 jaar sprake is van wateroverlast?

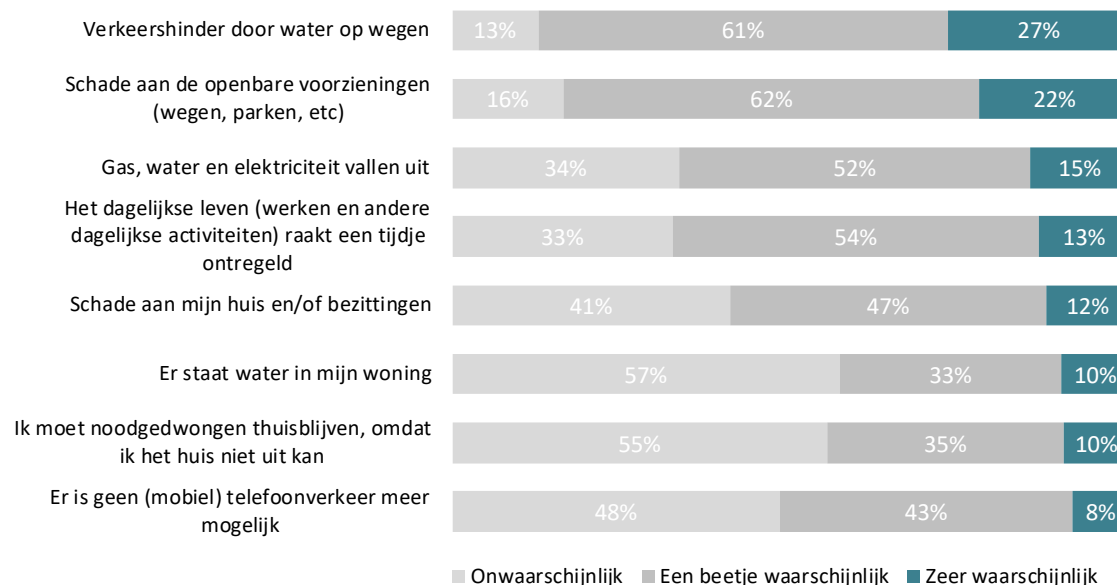
Basis: alle respondenten voor de vraag 'over 10 jaar'. Respondenten die het risico in de komende 10 jaar (zeer) onwaarschijnlijk vinden is de vraag voor het risico in de komende 3 jaar niet gesteld, zij zijn meegerekend bij de groep die het risico in de komende 3 jaar zeer onwaarschijnlijk vinden.

Noot: Percentages van 3% of lager worden voor de leesbaarheid van de grafiek niet getoond

Nederlanders vinden mogelijke gevolgen van wateroverlast niet erg waarschijnlijk

Grafiek: de verwachte gevolgen van wateroverlast in de eigen provincie

Nederlanders vinden veel mogelijke gevolgen van wateroverlast wel denkbaar, maar niet per se zeer waarschijnlijk.

Voorals verkeerhinder door water op wegen en schade aan openbare voorzieningen vinden Nederlanders een denkbaar gevolg.

Voor de meeste voorgelegde gevolgen geldt dat ouderen ze minder waarschijnlijk vinden.

Inwoners uit de evacuatiegebieden Maas en Maas in Limburg en Nederlanders die wonen in de 3 grote gemeenten en/of randgemeenten, achten de voorgelegde risico's juist vaker als zeer waarschijnlijk.

Vraag: Hoe waarschijnlijk vindt u de volgende gevolgen van wateroverlast in de provincie waar u woont?

Basis: respondenten die wateroverlast reëel vinden in hun provincie in de komende 10 jaar (misschien, waarschijnlijk, zeer waarschijnlijk), n=1.250

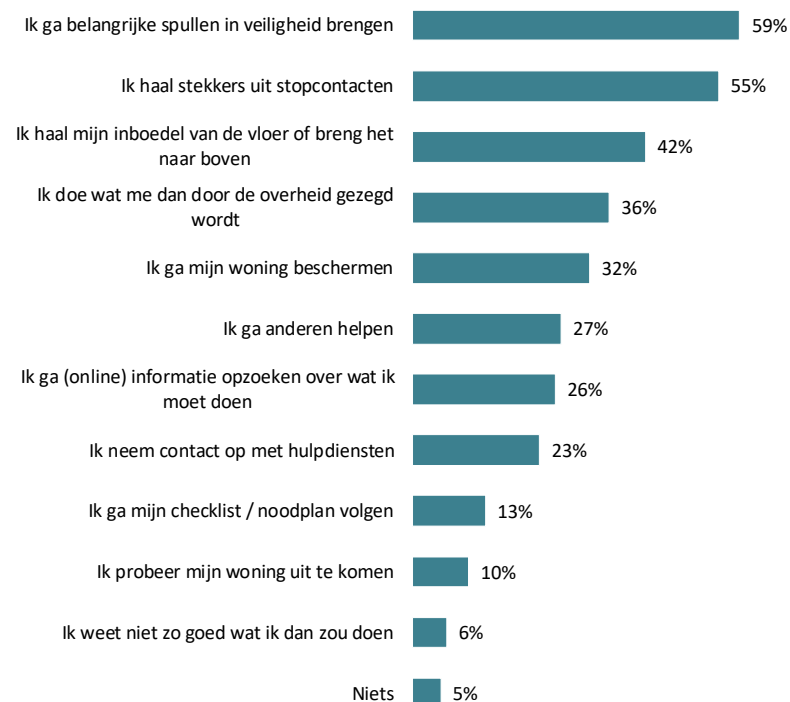

26% van de Nederlanders zou (online) informatie zoeken over wat te doen, als er door een flinke hoosbui zoveel water in de straat staat dat er risico is dat het water ook het huis in gaat

Belangrijke spullen in veiligheid brengen en stekkers uit stopcontacten halen zijn de meest genoemde gedragingen bij risico op wateroverlast in huis

Grafiek: de verwachte gedragingen als het risico er is dat er water de woning in gaat

Wanneer er een risico bestaat dat er door regen water in de woning komt, geven nagenoeg alle Nederlanders aan dat ze in actie zouden komen. Slechts 5% geeft aan dit niet te zullen gaan doen.

Wat Nederlanders vervolgens gaan doen, daar is verdeeldheid over. De grootste groep geeft aan in dat geval belangrijke spullen in veiligheid te brengen en stekkers uit het stopcontact te halen.

18-34 jarigen verwachten vaker (online) informatie op te gaan zoeken, de woning te gaan beschermen en/of een checklist/noodplan te gaan volgen.

Ouderen daarentegen verwachten vaker niets te zullen gaan doen of niet goed te weten wat ze zouden gaan doen.

Vraag: Stel dat er een flinke hoosbui is waardoor er zoveel water in de straat staat dat er risico is dat het water ook uw huis in gaat. Wat zou u dan doen?

Kies de 5 belangrijkste

Basis: alle respondenten

Ongeveer één op de zes Nederlanders geeft aan goed voorbereid te zijn, om schade door wateroverlast te beperken

Doelgedraging

Het plaatsten van lichte voorwerpen en elektrische apparaten op een verhoging om schade door wateroverlast te voorkomen

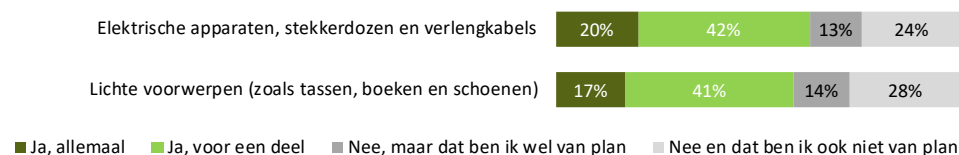

20% van de Nederlanders heeft alle elektrische apparaten op een verhoging staan

17% van de Nederlanders heeft alle lichte voorwerpen op een verhoging staan

Grafiek: gedrag en verwacht gedrag rondom het plaatsen van voorwerpen en apparaten op een verhoging

Ongeveer 1 op de 6 Nederlanders heeft zowel alle elektrische apparaten als alle lichte voorwerpen op een verhoging staan.

Dat wil niet zeggen dat andere inwoners helemaal niet voorbereid zijn. Een aanzienlijke groep Nederlanders heeft deze voorwerpen gedeeltelijk op een verhoging staan.

Jongeren geven vaker aan voorwerpen op een verhoging te hebben staan of dit van plan zijn om te gaan doen.

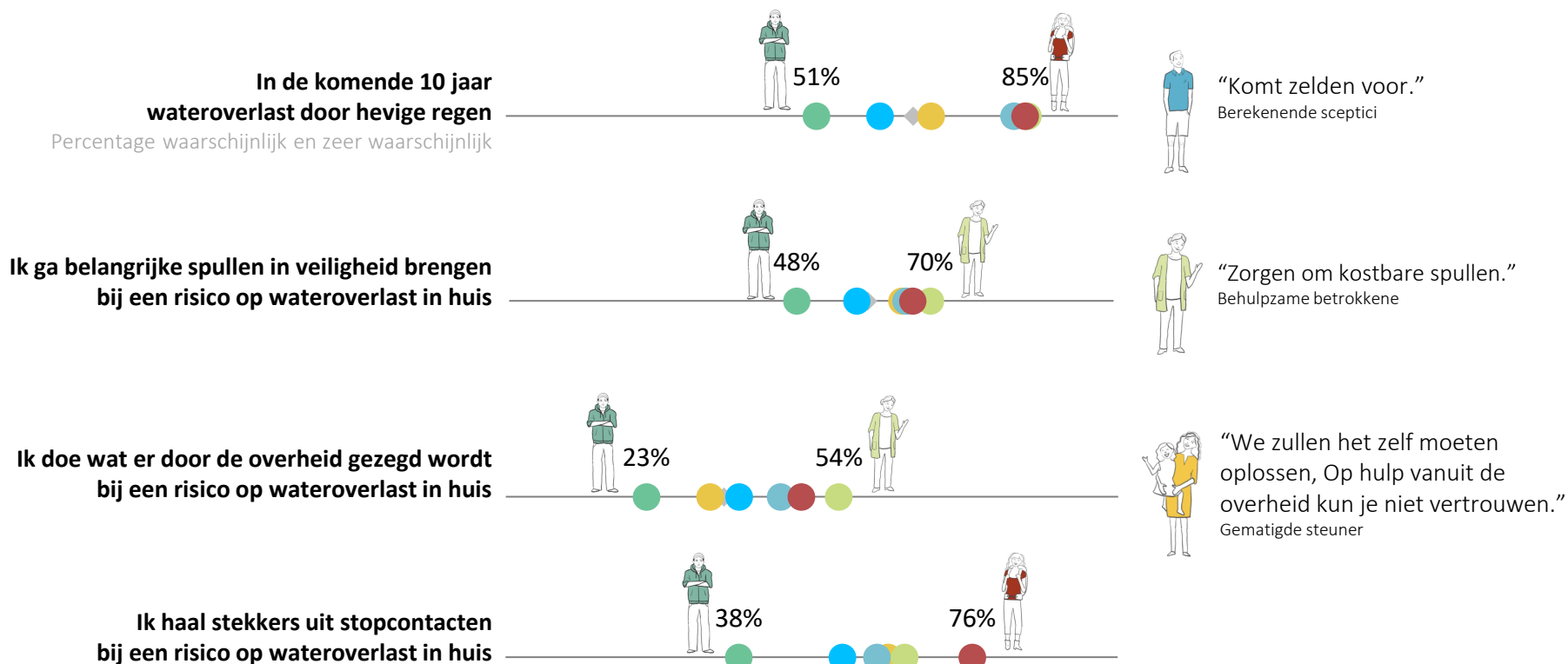
Inwoners van een evacuatiegebied vertonen niet aantoonbaar vaker het gewenste gedrag. Enkel in het evacuatiegebied Zeeland geven inwoners vaker aan dat voorwerpen deels of allemaal op een verhoging staan.

Vraag: In hoeverre staan de onderstaande voorwerpen bij u thuis op een verhoging?

Basis: alle respondenten

Behulpzame betrokkenen (lime) en betrokken idealisten (rood) vinden wateroverlast reëel en vertonen vaker gewenst gedrag

Het risico van wateroverlast wordt verschillend ingeschat door de leefstijlen. Voor behulpzame betrokkenen (lime), betrokken idealisten (rood) en pragmatische realisten (aqua), is het risico het meest reëel. Kritische conservatieven (groen) verwachten in veel mindere mate dat dit zal gebeuren.

De behulpzame betrokkenen (lime) en betrokken idealisten (rood) zijn, in het geval van risico op wateroverlast, het vaakst bereid om hun gedrag aan te passen. Daarentegen zijn de kritische conservatieven (groen) het minst vaak bereid om in actie te komen.

De gematigde steuners (geel) zijn vooral kritischer op het opvolgen van advies van de overheid.

Watertekort

- Nederlanders zien duidelijk de gevolgen van droogte in de natuur. Vergeleken met voorgaande metingen geven meer Nederlanders aan deze gevolgen te ervaren.
- Het risico dat er tekort aan drinkwater zal zijn, wordt klein ingeschat. Het is zelfs een beetje ongeloofwaardig. Tekort aan water in de natuur is realistischer.
- Veel mensen kunnen een sproeiverbod herinneren en het is het meest verwachte gevolg als er sprake is van watertekort.
- Korter douchen en kranen niet onnodig laten lopen zijn de meest verwachte gedragingen, mocht de overheid oproepen minder water te gebruiken.
- Mocht de overheid oproepen overdag de tuin niet te sproeien, dan zouden de meeste Nederlanders zich hier aan houden.

“ Raar, aan de ene kant wateroverlast door meer regenval, aan de andere kant minder drinkwater. Eigenlijk snap ik niet goed hoe dat kan.

Een Nederlandse burger met leefstijl 'kritische conservatieven', over watertekort in Nederland

66% van de Nederlanders heeft afgelopen jaren enkele keren of regelmatig verdorde bloemen, verdroogde tuinen of gele grasvelden gezien, door droogte en watertekort

Spontane associaties

Waar denken Nederlanders aan bij watertekort?

“ De gevolgen voor mens en natuur, zoals uitdroging natuur, dorst, flessen water en korter douchen

- *“Ramp, voldoende flessenwater op voorraad hebben, mislukte oogst, minder douchen, verbod op besproeien tuinen.”*
- *“De fauna en flora zullen eronder lijden. Dieren moeten extra toezicht hebben zodat ze niet sterven.”*
- *“Onvoldoende drinkwater, lege schappen.”*

Roep om oplossingen, zowel in structureel waterbeheer als zuinig aan doen

- *“Vooral veel problemen in de toekomst, nu nog op te lossen, maar met de klimaatverandering niet tegen te houden.”*
- *“Al die goedkope zwembaden worden slecht onderhouden dus elke dag/ week nieuw water, dat geeft het probleem.”*
- *“Subiet stoppen met wc doorspoelen met drinkwater oftewel dubbel leidingstelsel in huizen.”*

Negatieve en angstige gevoelens: dorst, angst, niet goed, probleem

- *“Watertekort komt vooral in arme landen voor en niet in Nederland. Hierdoor roept watertekort wel veel angst op.”*
- *“Ik voel bezorgdheid over de mogelijke gevolgen voor de samenleving.”*
- *“Benauwend, zonder water kunnen we niet leven.”*

Ongeloof dat het aan de orde zal zijn

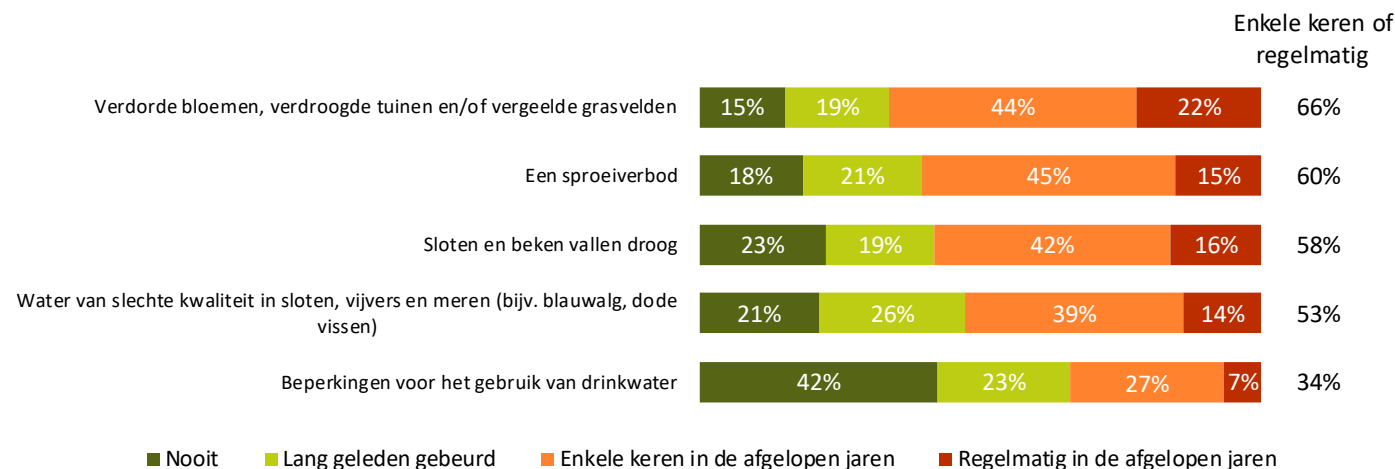
- *“Onzin, er valt genoeg regen. Vang dat op en zet het om in drinkwater. Probleem opgelost. Het is allemaal sterk overdreven en flinke bangmakerij.”*
- *“Hoe is het mogelijk als we zo'n natte lange periode hebben gehad?”*
- *“Het klinkt een beetje als een ver van m'n bed show.”*

Vraag: Als u denkt aan watertekort in Nederland, welke gevoelens, gedachten of associaties komen dan bij u op?

Gevolgen van droogte zijn zichtbaar door uitdroging natuur en door recente sproeiverboden

Grafiek: de mate waarin Nederlanders ervaring hebben met gevolgen van watertekort

Een meerderheid van de Nederlanders heeft de gevolgen van droogte gezien in de afgelopen jaren. Met name uitdroging van bermen, tuinen en/of grasvelden.

Vooraf in het oosten van Nederland hebben inwoners te maken gehad met de gevolgen van watertekort, in het westen het minste.

Vergeleken met eerdere metingen geven meer Nederlanders aan de gevolgen hiervan te hebben gezien.

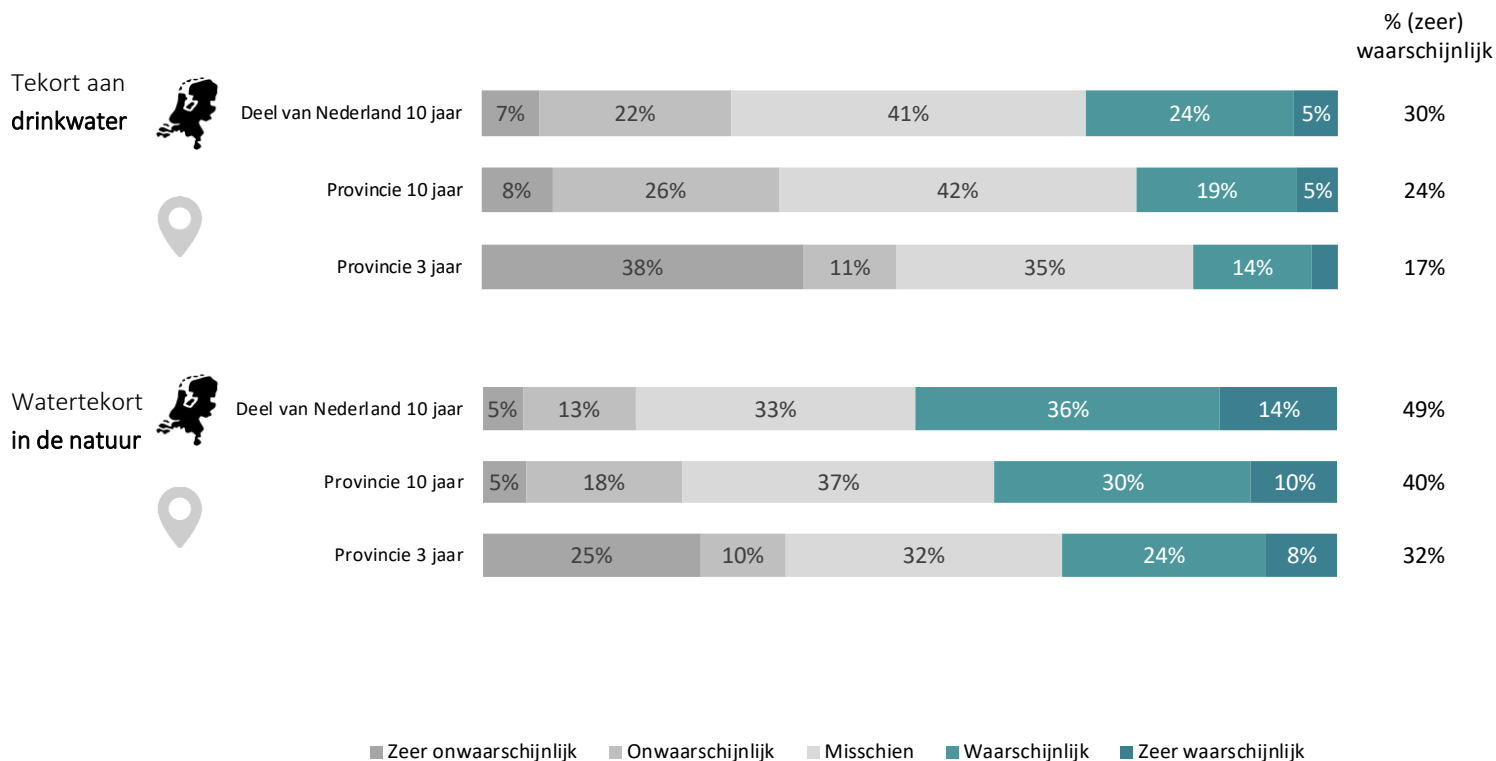
Vraag: Hoe vaak heeft u gezien dat onderstaande gevolgen van droogte en watertekort aan de orde waren?

Basis: alle respondenten

Nederlanders verwachten dat tekort aan water vooral gevolgen heeft voor de natuur en minder voor de beschikbaarheid van drinkwater

Grafiek: de kans volgens Nederlanders dat er watertekort plaatsvindt in een deel van Nederland of de eigen provincie

Nederlanders houden rekening met een watertekort in de natuur in de komende 10 jaar.

Dat dit leidt tot een drinkwatertekort vindt een kleinere groep waarschijnlijk. Toch ook nog een kwart die dit wel verwacht, in de eigen omgeving. Dit geldt met name in het oosten van Nederland en in de 3 grote steden.

De gevoelde urgentie is lager; een kleinere groep verwacht dat problemen met watertekort de komende 3 jaar al spelen.

Vraag: Hoe waarschijnlijk vindt u het dat er in de komende 3 jaar een [tekort aan drinkwater / watertekort in de natuur] is?

Basis: alle respondenten voor de vraag 'over 10 jaar'. Respondenten die het risico in de komende 10 jaar (zeer) onwaarschijnlijk vinden is de vraag voor het risico in de komende 3 jaar niet gesteld, zij zijn meegerekend bij de groep die het risico in de komende 3 jaar zeer onwaarschijnlijk vinden.

Noot: Percentages van 3% of lager worden voor de leesbaarheid van de grafiek niet getoond

Regionale verschillen beperkt als het gaat over het inschatten van een tekort aan (drink)water

Kaart: kans op drinkwatertekort in de eigen regio, in de komende 10 jaar

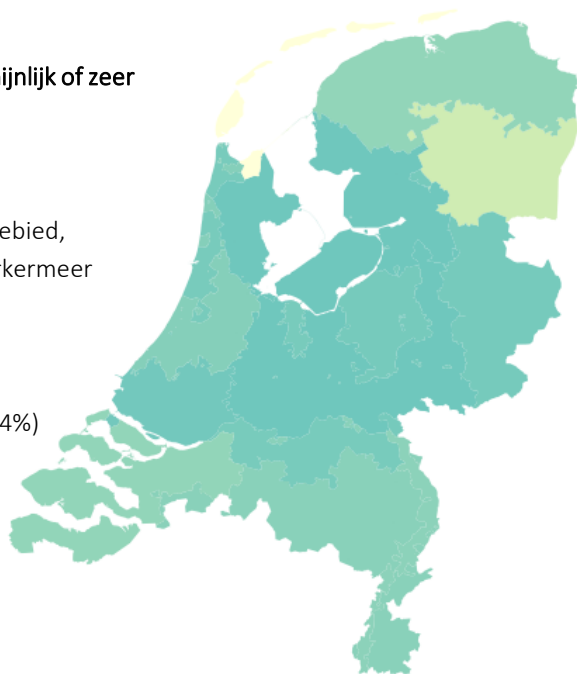
Kans is waarschijnlijk of zeer waarschijnlijk

Hoogste:

Bovenrivierengebied,
IJsselmeer/Markermeer
(26%)

Laagste:

Regio Noord (14%)

Veel inwoners vinden het risico waarschijnlijk

Weinig inwoners vinden het risico waarschijnlijk

Kaart: kans op watertekort in de natuur in de eigen regio, in de komende 10 jaar

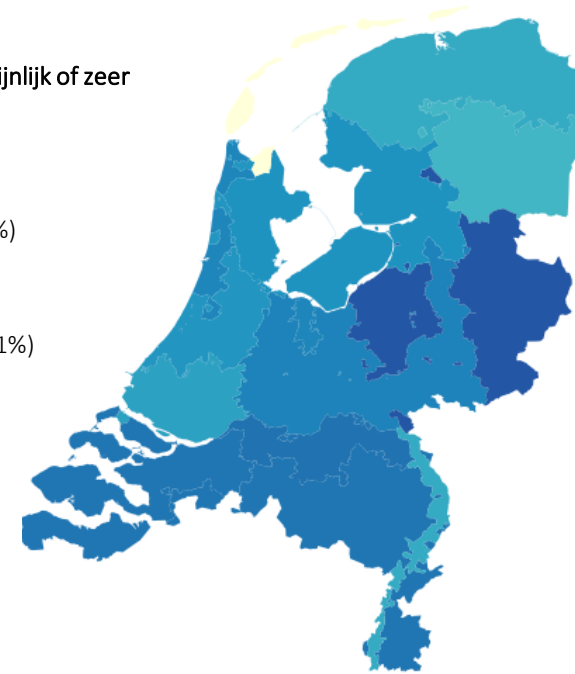
Kans is waarschijnlijk of zeer waarschijnlijk

Hoogste:

Regio Oost (49%)

Laagste:

Regio Noord (31%)

Veel inwoners vinden het risico waarschijnlijk

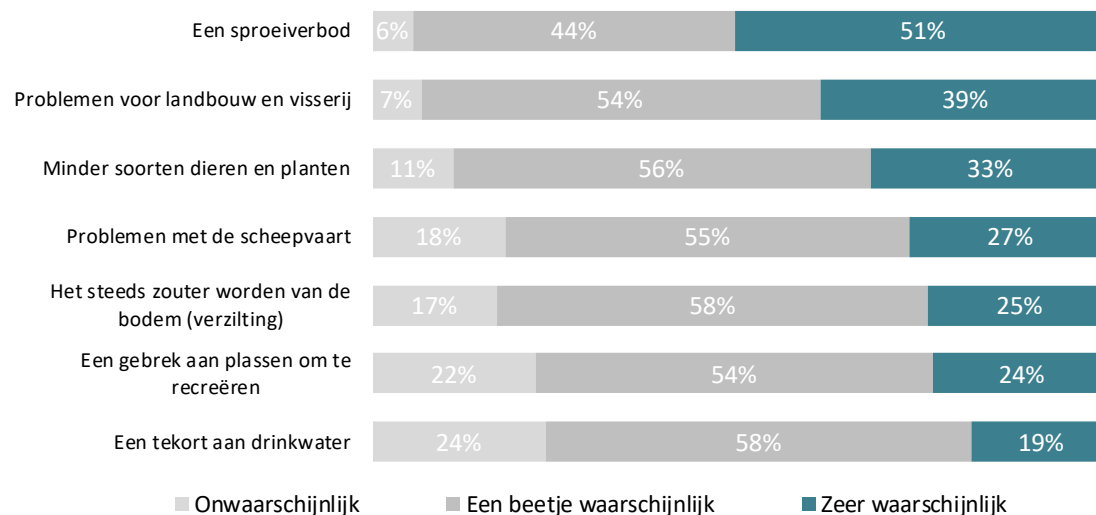
Weinig inwoners vinden het risico waarschijnlijk

Kaart toont het gemiddelde per evacuatiegebied, voor niet-evacuatiegebieden per Nielsen regio (noord, oost, zuid, west, grote steden, randgemeenten)
Resultaten van de Waddeneilanden worden buiten beschouwing gelaten, het kleine afwijkende gebied in Overijssel behoort tot regio Oost en is geen gebied op zichzelf

Watertekort zal vooral leiden tot een sproeiverbod, slechts een kleine groep vindt een drinkwatertekort zeer waarschijnlijk

Grafiek: de verwachte gevolgen van watertekort in de eigen provincie

Nederlanders verwachten dat watertekort in hun regio vooral leidt tot een sproeiverbod en voor problemen zorgt in landbouw en visserij.

Een veel kleinere groep verwacht directe gevolgen voor henzelf, waarbij slechts 1 op de 5 het zeer waarschijnlijk vindt dat er een drinkwatertekort zal zijn.

In het oosten van Nederland verwacht men het meeste met deze gevolgen te maken te krijgen.

Vraag: Hoe waarschijnlijk vindt u de volgende gevolgen van watertekort in de regio waar u woont?

Basis: respondenten die watertekort reëel vinden in hun provincie in de komende 10 jaar (misschien, waarschijnlijk, zeer waarschijnlijk), n=1.183

62% van de Nederlanders zou korter douchen als de overheid oproept minder water te gebruiken, als er door droogte een tekort aan drinkwater is

Grote bereidheid om minder water te gebruiken, als de overheid daartoe oproept vanwege een drinkwatertekort

Grafiek: de verwachte gedragingen als de overheid oproept minder water te gebruiken

Vraag: Stel dat er door droogte een tekort aan drinkwater is en de overheid roept iedereen op om minder water te gebruiken. Wat zou u dan doen?

Kies de 5 belangrijkste

Basis: alle respondenten

In het geval dat er een oproep komt om minder water te gebruiken zal nagenoeg iedereen hier aan meewerken.

Veel Nederlanders zouden wel korter willen douchen, maar niet minder vaak douchen.

De groep 55-75-jarigen is het meest geneigd actie te ondernemen, en zouden net wat vaker minder vaak douchen en de tuin minder vaak sproeien.

Bijna de helft van de Nederlanders met tuin sproeit wel eens overdag in de zomer, maar bereidheid niet overdag te sproeien bij droogte is groot

Doelgedraging

Om de nadelige gevolgen van droogte en watertekort te beperken zijn maatregelen nodig. Een maatregel van de overheid kan zijn om iedereen te vragen in de zomer de tuin overdag niet te sproeien, maar alleen voor 6 uur 's ochtends of na 20 uur 's avonds.

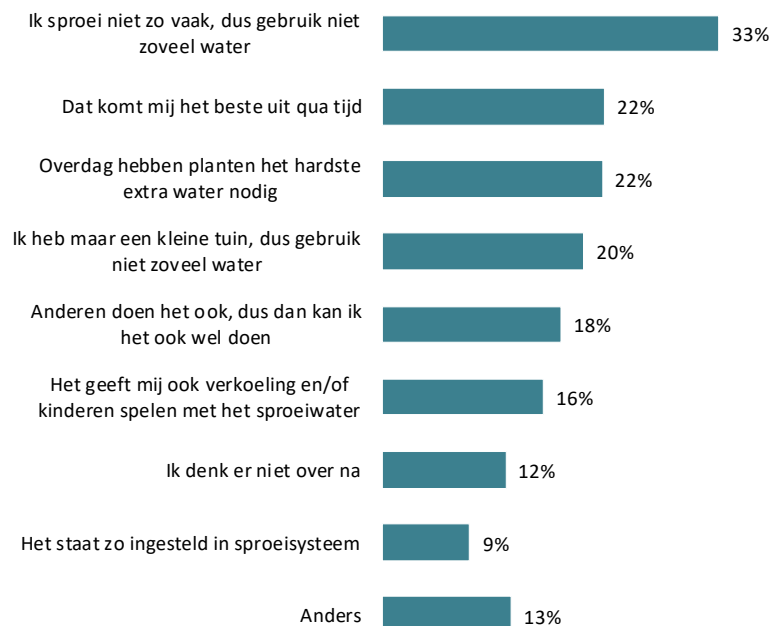
45% van de Nederlanders met een tuin, sproeit de tuin (ook) overdag, in de zomermaanden
Waarvan 8% alleen of vooral overdag, voor de anderen wisselt het of vooral in de avond.

79% zou de tuin alleen in avond sproeien, als de overheid daartoe oproept

■ Zeker wel
 ■ Waarschijnlijk wel
 ■ Misschien
 ■ Waarschijnlijk niet
 ■ Zeker niet

Slechts een kleine groep Nederlanders geeft aan de tuin alleen of vooral overdag te sproeien, in de zomermaanden: 8%. Een grotere groep sproeit vooral in de avond en dus ook overdag of let er niet op en wisselt per keer (32% resp. 5%).

De bereidheid niet overdag te sproeien is groot onder de groep die nu (ook) overdag sproeit. Jongeren en Kritische conservatieven (groen) zijn wat minder geneigd zich hier aan te houden dan anderen.

De groep die zich er niet aan zou houden, is vooral van mening dat zij niet veel water gebruiken.

Vraag: Stel dat het een tijdje erg droog is en de overheid iedereen oproept om de tuin overdag niet te sproeien. Zou u hier dan rekening mee houden en de tuin niet of alleen in de late avond sproeien?

Basis: respondenten met tuin die normaal gesproken ook overdag hun tuin sproeien, n=499

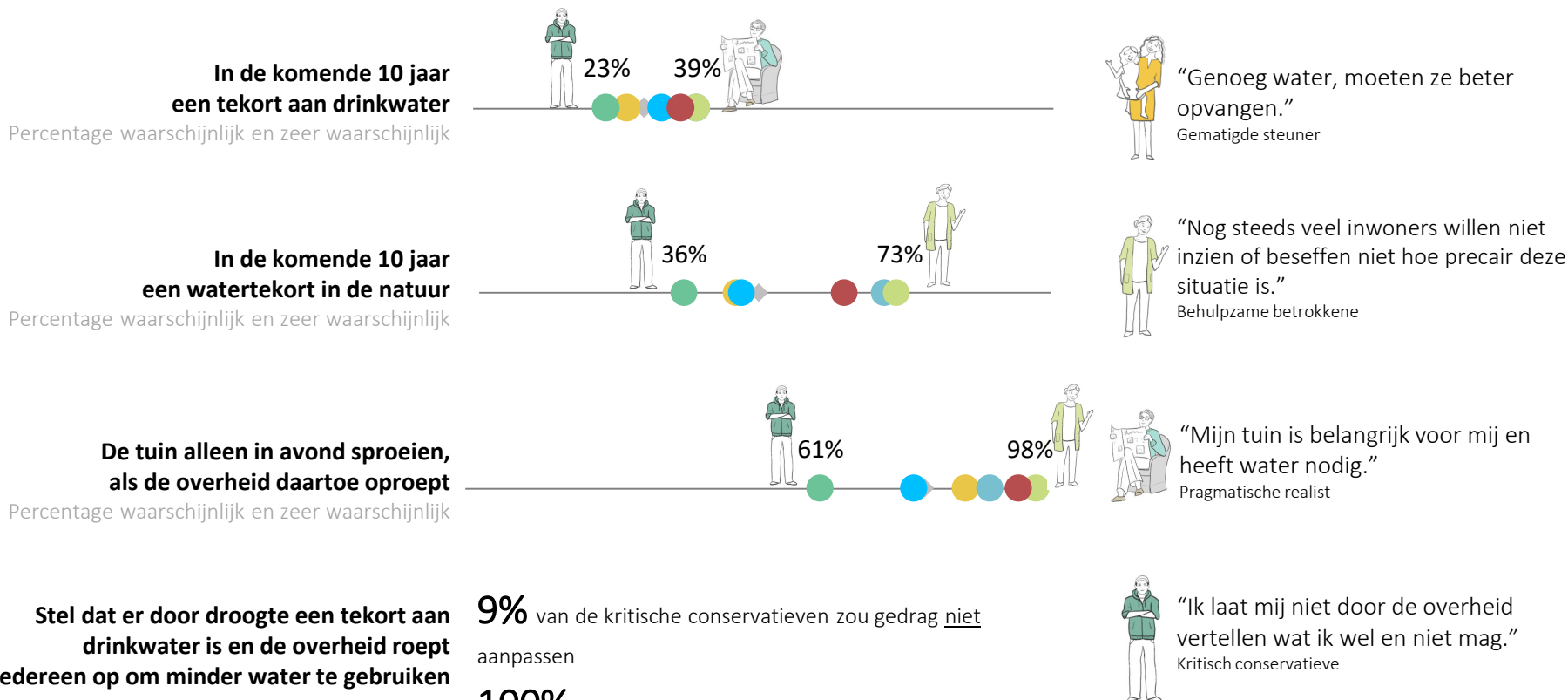
Vraag: Waarom zou u de tuin nog wel overdag sproeien, ook al roept de overheid op dat niet te doen?

Basis: respondenten met tuin die misschien of niet aan de oproep gehoor zouden geven, n=99

Noot: Percentages van 3% of lager worden voor de leesbaarheid van de grafiek niet getoond

Kritische conservatieven (groen) voorzien minder problemen en zijn minder bereid tot aanpassing gedrag

Het risico van watertekort in de natuur wordt nogal anders ingeschat door de verschillende leefstijlen. Voor pragmatische realisten (aqua), behulpzame betrokkenen (lime) en betrokken idealisten (rood) is het een reëel risico. Kritische conservatieven (groen) verwachten in veel mindere mate dat dit zal gebeuren. Het risico op een tekort aan drinkwater wordt door alle leefstijlen lager ingeschat. Hier is een zelfde – maar minder sterk – patroon, hoe de leefstijlen verschillen.

Alle leefstijlen zijn bereid tot aanpassen van hun gedrag als de overheid daartoe oproept in het geval van watertekort. Kritische conservatieven (groen) zijn het minst geneigd hun gedrag aan te passen.

Waterkwaliteit

- Nederlanders hebben een beeld dat de waterkwaliteit in Nederland goed is, maar ook dat deze verslechtert en aandacht vraagt.
- Van de mogelijke gevolgen van slechte waterkwaliteit, wordt de kans op stijging van kosten voor waterzuivering als meest waarschijnlijk gezien. Dit raakt de grote zorg die mensen hebben over de kosten van levensonderhoud die stijgen.
- Het overgrote deel van de Nederlanders geeft aan doorgaans geen ‘watervervuilend gedrag’ te vertonen; toch doet 1 op de 5 Nederlanders dat voor verschillende gedragingen regelmatig of vaak.
- Nederlanders kennen een bijdrage toe aan zowel overheid, bedrijfsleven als zichzelf als het gaat om waterkwaliteit, uiteenlopend van klein tot zeer groot. De bijdrage van de overheid en het bedrijfsleven aan waterkwaliteit wordt als groter gezien, dan hun eigen rol.

“ Dat wordt aardig goed in de gaten gehouden maar staat wel onder druk. Steeds belangrijker.

Een Nederlandse burger met leefstijl ‘pragmatische realisten’, over waterkwaliteit in Nederland

61% van de Nederlanders vindt een stijging van kosten voor zuivering zeer waarschijnlijk, als gevolg van slechte kwaliteit van grond- en oppervlaktewater in hun regio

Spontane associaties

Waar denken Nederlanders aan bij waterkwaliteit?

“

De goede kwaliteit van het water in Nederland

- *“Dat wij de luxe hebben dat als wij de kraan opendoen ,er altijd schoon drink water uitkomt.”*
- *“Nederland heeft een goede kwaliteit van het grondwater.”*
- *“Word goed gecontroleerd.”*

Besef van aandacht die nodig is voor waterbeheer

- *“Kwaliteit gaat achteruit. Denk dat de waterschappen hier meer aan moeten doen.”*
- *“Dat het goed is, maar wel constante aandacht behoeft.”*
- *“Wat vanzelfsprekend is, moet zo blijven.”*

Dat de kwaliteit van het water in Nederland verslechtert, bijvoorbeeld door blauwalg en pesticiden

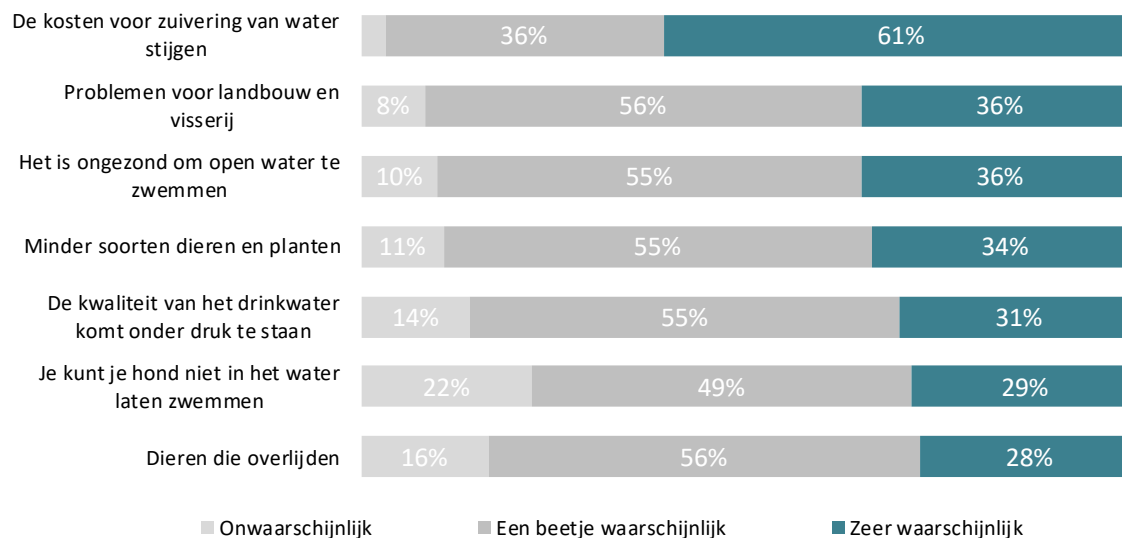
- *“Het is niet altijd even schoon. Er zijn in de buurt nogal wat wateren die last hebben van blauwalg.”*
- *“De meeste vervuiling wordt met de Maas aangevoerd via België.”*
- *“Steeds meer vervuiling door gebruik pesticiden en medicatie.”*
- *“Het is niet echt schoon water, het is behoorlijk vervuild.”*

Vraag: Als u denkt aan waterkwaliteit van het grondwater en het oppervlaktewater (rivieren, grachten, meren, etc.) in Nederland, welke gevoelens, gedachten of associaties komen dan bij u op?

Kans op stijging van kosten voor waterzuivering wordt als meest waarschijnlijk geschat

Grafiek: de verwachte gevolgen van slechte waterkwaliteit

Van de voorgelegde gevolgen van slechte kwaliteit van grond- en oppervlaktewater wordt een stijging van de kosten voor waterzuivering als meest waarschijnlijk gezien. Ouderen schatten hier de kans hoger in dan jongeren.

De overige gevolgen worden door ongeveer één derde van de Nederlanders als zeer waarschijnlijk ingeschat. Een kleine groep vindt het onwaarschijnlijk.

Vraag: Hoe waarschijnlijk vindt u de volgende gevolgen van slechte kwaliteit van grond- en oppervlaktewater in de regio waar u woont?

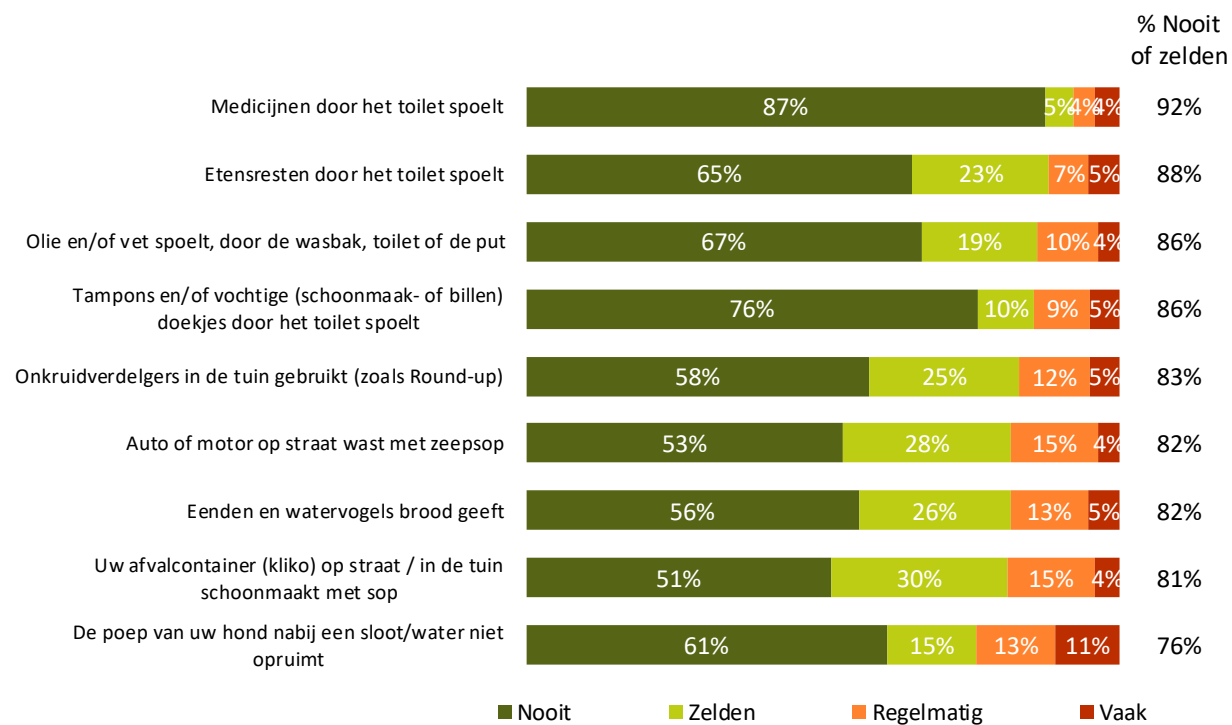
Basis: respondenten die het risico van slechte waterkwaliteit in de eigen provincie realistisch vinden (misschien – zeer waarschijnlijk), n=1.234

Noot: Percentages van 3% of lager worden voor de leesbaarheid van de grafiek niet getoond

Overgrote deel van de Nederlanders geeft aan zelden of nooit 'watervervuilend gedrag' te vertonen

Grafiek: vertonen van gedrag dat de waterkwaliteit kan beïnvloeden

Vraag: Kunt u aangeven hoe vaak u...

Basis: alle respondenten, resultaten zijn per gedraging berekend op respondenten exclusief de groep die "weet niet / niet van toepassing" heeft geantwoord. Het percentage nooit of zelden geeft aan voor welke gedraging relatief weinig verbetering haalbaar is, omdat er weinig 'ongewenst' gedrag wordt vertoond, in eigen beleving van respondenten.

Een ruime meerderheid geeft aan geen van de potentieel vervuilende gedragingen regelmatig of vaak te doen.

Aan de andere kant, geeft toch 8% tot 24% van de Nederlanders aan wel regelmatig of vaak watervervuilende gedragingen te doen. Hierbij wordt het vaakst de poep van de hond nabij een sloot/water *niet* opgeruimd.

Het percentage jongeren dat regelmatig of vaak watervervuilend handelt, is voor alle gedragingen hoger.

In verschillende plaatsen is auto's wassen op straat niet is toegestaan en hondenpoep opruimen verplicht. Voor beide gedragingen gebeuren geven relatief veel respondenten aan dit wel eens te doen (resultaten zijn niet separaat beschikbaar voor plaatsen waar dit wel of juist niet is toegestaan).

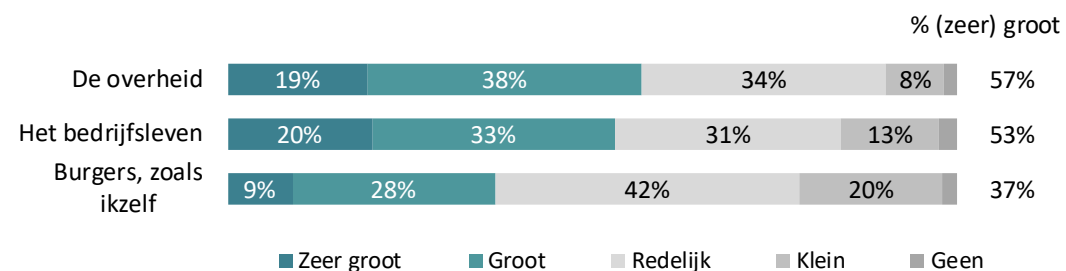

57% van de Nederlanders vindt de rol van de overheid groot of zeer groot als het gaat om het zorgen dat waterkwaliteit op orde blijft

Nederlanders vinden de bijdrage van overheid en bedrijfsleven aan waterkwaliteit groter dan hun eigen rol

Grafiek: bijdragen aan waterkwaliteit van overheid, bedrijfsleven en burgers

Nederlanders kennen een bijdrage toe aan zowel overheid, bedrijfsleven als zichzelf als het gaat om waterkwaliteit, uiteenlopend van klein tot zeer groot.

Iets meer dan de helft van de Nederlanders vindt de bijdrage, als het gaat om zorgen dat de waterkwaliteit op orde blijft, van de overheid en het bedrijfsleven het grootst.

De bijdrage van de burger zelf wordt minder groot gevonden en door 1 op de 5 zelfs gezien als klein of niet aanwezig.

Vraag: Hoe groot vindt u de bijdrage van de overheid, het bedrijfsleven en uzelf als het gaat om het zorgen dat waterkwaliteit op orde blijft?

Basis: alle respondenten

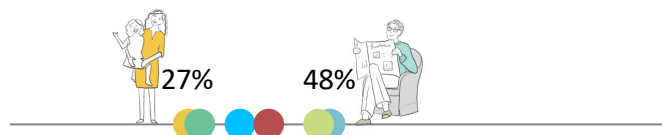
Noot: Percentages van 3% of lager worden voor de leesbaarheid van de grafiek niet getoond

Verschillen in leefstijl, zorgen voor ander beeld op eigen bijdrage aan waterkwaliteit en ander gedrag

Gevolg van slechte waterkwaliteit: minder soorten dieren en planten

Percentage zeer waarschijnlijk

“Zwemmen en allergische reacties daardoor. Slechter drinkwater voor dieren en indirect ook voor de mens. Wildgroei van planten waar we niet op zitten te wachten.”

Pragmatische realist

Eenden en watervogels brood geven

Percentage nooit en zelden

“Ik weet soms niet meer wat ik moet geloven en welke informatie nou echt onafhankelijk, objectief en betrouwbaar is.”

Gematigde steuner

Bijdrage van uzelf als het gaat om het zorgen dat waterkwaliteit op orde blijft

Percentage groot en zeer groot

“Dat de overheid PFAS nooit verboden heeft, een schande.”

Betrokken idealist

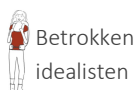
“Grachten in de steden zijn vies. Water in het landelijke gebied is vrij schoon.”

Kritisch conservatieve

De pragmatische realisten (aqua) en behulpzame betrokkenen (lime) schatten alle mogelijke gevolgen van slechte kwaliteit hoger in.

Kritische conservatieven (groen) en berekenende sceptici (blauw) geven wat vaker aan gedragingen te doen, die mogelijk invloed hebben op de kwaliteit van het water.

Pragmatische realisten (aqua), behulpzame betrokkenen (lime) en betrokken idealisten (rood) beoordelen de bijdrage van overheid, bedrijfsleven en burger over het algemeen wat hoger. Met name kritische conservatieven (groen) vinden de bijdrage van de burgers klein.

Betrokken idealisten

Gematigde steuners

Pragmatische realisten

Behulpzame betrokkenen

Berekenende sceptici

Kritische conservatieven

Waterwerk

- Nederlanders vinden het waterbeheer/watermanagement in Nederland vooral noodzakelijk en belangrijk.
- De associatie *noodzakelijk* is belangrijker geworden dan *belangrijk*. Termen die dicht bij elkaar liggen, maar de kleine verschuiving is een indicatie dat het probleembesef in de afgelopen 4 jaar is toegenomen
- Nederlanders zijn gematigd positief over de waterwerkzaamheden van de overheid om een overstroming te voorkomen en de informatievoorziening hierover.
- Vergeleken met de voorgaande meting vinden minder Nederlanders dat de overheid voldoende doet om de kans op een overstroming te voorkomen.

“ *In bepaalde gebieden is het meer waarschijnlijk dat er een overstroming kan gebeuren. Er wordt door de overheid al wel wat aan gedaan, maar deze zaken hebben duidelijk nog geen prioriteit in dit land. Hopelijk gaat er door het komende kabinet hierin verandering komen.*

Een Nederlandse burger met leefstijl 'gematigde steuners' over overstromingen in Nederland

Waterbeheer in Nederland: noodzakelijk, belangrijk en deskundig

Grafiek: top-10 associaties bij waterbeheer in Nederland

Vraag: Als u denkt aan het waterbeheer/watermanagement in Nederland, welke van onderstaande gevoelens, gedachten, herinneringen etc. passen dan het beste bij u?

Waterbeheer/watermanagement is o.a. het beschermen van het land tegen overstromingen, zorgen voor voldoende zoet water en dat water van goede kwaliteit is

Basis: alle respondenten

Nederlanders vinden het waterbeheer/watermanagement in Nederland vooral noodzakelijk en belangrijk. De associatie *noodzakelijk* is belangrijker geworden dan *belangrijk*. Termen die dicht bij elkaar liggen (zowel in betekenis als mate waarin ze worden geassocieerd), maar de kleine verschuiving is een indicatie van toegenomen probleembesef in de afgelopen 4 jaar.

Opvallend is dat *duurzaam* niet langer in top-10 staat. Nieuw in de top-10 zijn associaties *serieus* en *bewust*.

Ouderen vinden waterbeheer/watermanagement vaker *noodzakelijk*, *belangrijk* en *deskundig* dan jongeren. Jongeren kiezen vaker de associaties *ver van mijn bed*, *trots* en *moeilijk*.

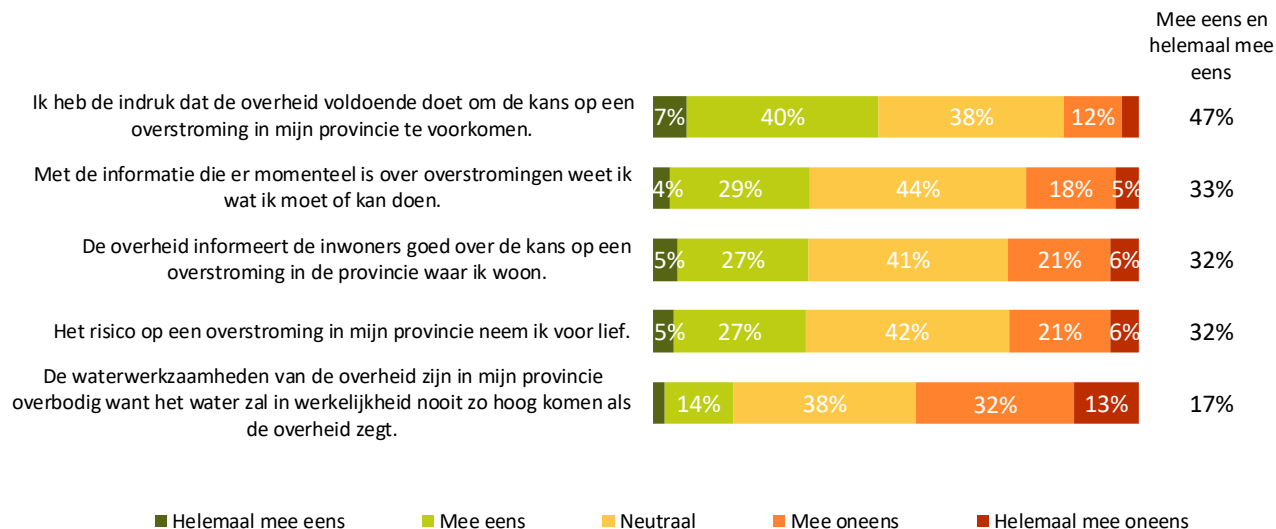

47% van de Nederlanders heeft de indruk dat de overheid voldoende doet om een overstroming in de eigen provincie te voorkomen

Nederlanders hebben gematigd positief beeld van waterwerk en informatievoorziening rondom overstromingen

Grafiek: beeld van waterbeheer in Nederland

Ongeveer de helft van de bevolking heeft het idee dat de overheid voldoende doet om een overstroming in de provincie te voorkomen. Dit is minder dan bij vorige metingen. Een kleine groep vindt de waterwerkzaamheden van de overheid overbodig.

Een grote groep Nederlanders is neutraal over de voorgelegde stellingen met betrekking tot waterwerk en informatie van de overheid.

De informatie vanuit de overheid wordt vooral door jongeren niet altijd als goed ervaren, zij geven ook minder vaak aan te weten wat ze moeten of kunnen doen. Jongeren nemen het risico op overstromingen vaker voor lief dan ouderen.

Vraag: Hieronder staan een aantal stellingen. Kunt u aangeven in hoeverre u het hiermee eens of oneens bent

Basis: alle respondenten

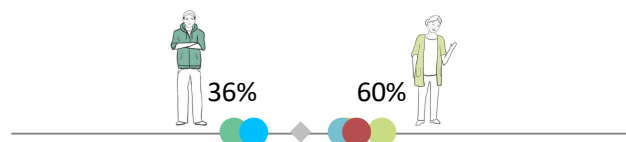
Noot: Percentages van 3% of lager worden voor de leesbaarheid van de grafiek niet getoond

Berekenende sceptici (blauw) meest kritisch over waterwerkzaamheden overheid

Associatie “belangrijk” bij waterbeheer in Nederland

Percentage eens en helemaal eens

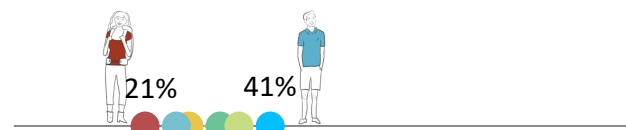

“Water heb je nodig dus erg belangrijk. Er moet gezorgd worden dat er altijd genoeg water is, dat is de taak van de overheid en provincies en waterschappen.”

Behulpzame betrokkene

“De overheid informeert de inwoners goed over de kans op een overstroming in de provincie waar ik woon.”

Percentage eens en helemaal eens

“Ik vind het lastig toegang te krijgen tot echt onafhankelijke, objectieve en betrouwbare informatie - niet politiek gekleurd bijvoorbeeld”

Gematigde steuner

“De waterwerkzaamheden van de overheid zijn in mijn provincie overbodig want het water zal in werkelijkheid nooit zo hoog komen”

Percentage eens en helemaal eens

“Weet vrij weinig over het onderhoud ervan en of er problemen zijn.”

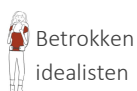
Pragmatistische realist

Voor alle leefstijlen geldt dat de 3 meest voorkomend associaties hetzelfde zijn: noodzakelijk, belangrijk en deskundig. De mate waarin men die associatie heeft verschilt wel.

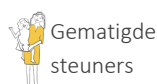
De behulpzame betrokkenen (lime) betrokken idealisten (rood) en pragmatische realisten (aqua), associëren het waterbeheer in Nederland vaker met ‘belangrijk’.

Voor geen enkele leefstijl geldt dat een meerderheid vindt dat de overheid inwoners goed informeert over de kans op een overstroming. De berekenende sceptici (blauw) en behulpzame betrokkenen (lime) vinden dat de overheid dit nog het beste doet.

Berekenende sceptici (blauw) en kritische conservatieven (groen) zijn wat vaker van mening dat waterwerkzaamheden in de provincie overbodig zijn.

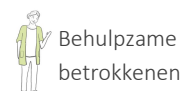
Betrokken idealisten

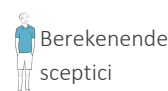
Gematigde steuners

Pragmatistische realisten

Behulpzame betrokkenen

Berekenende sceptici

Kritische conservatieven

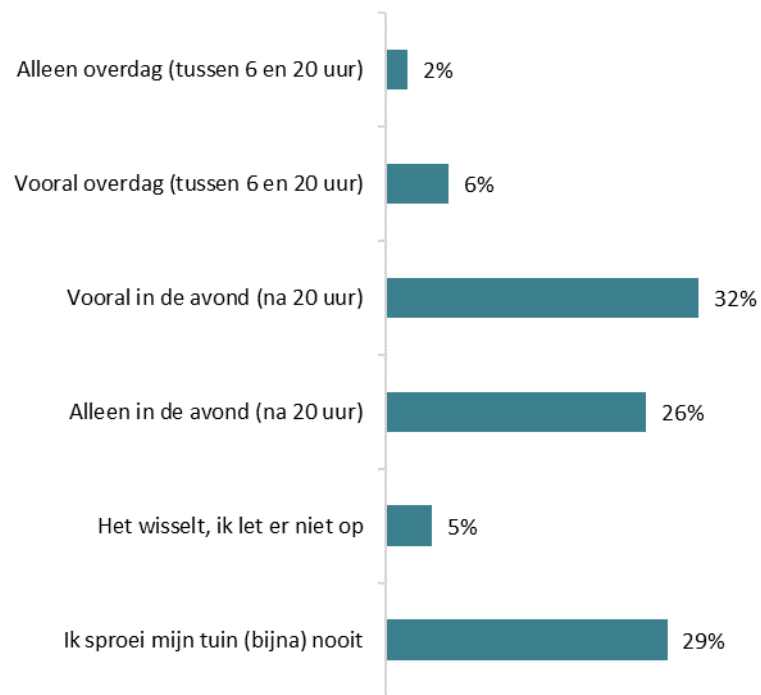
Publieksmonitor

Waterpeil 2024

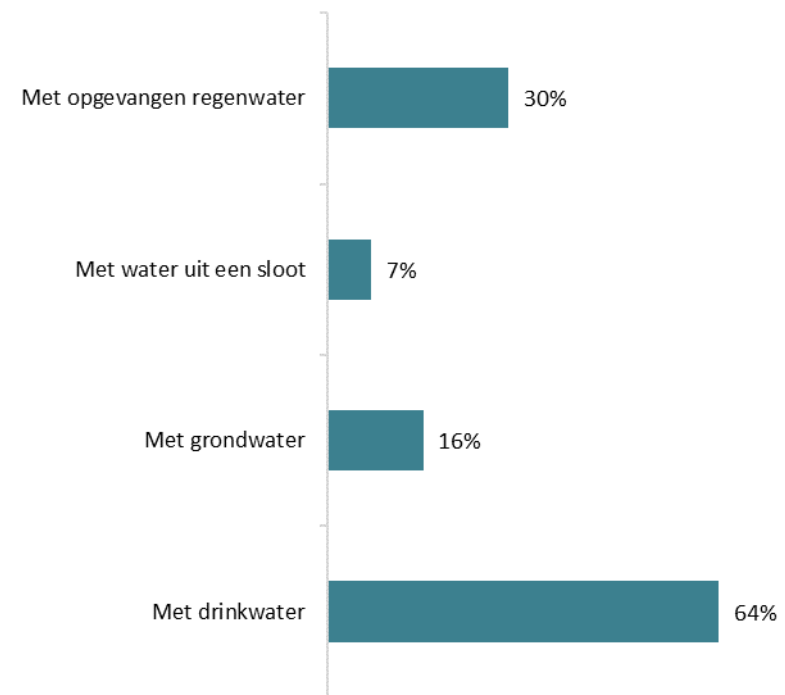
Bijlagen

Sproeien van de tuin: moment en herkomst water

Vraag: Als u uw tuin sproeit in de maanden april t/m juli, wanneer is dat dan?
Basis: respondenten met een tuin, n=1.159

Vraag: Hoe sproeit u de tuin?
Basis: respondenten die hun tuin sproeien, n=823

Noodgedwongen thuisblijven per evacuatiegebied

Tabel: verwachting noodgedwongen thuisblijven bij een overstroming

Evacuatiegebied	Onwaarschijnlijk	Een beetje waarschijnlijk	Zeer waarschijnlijk	Totaal waarschijnlijk
Bovenrivierengebied	46%	44%	10%	54%
Benedenrivierengebied	32%	57%	11%	68%
Maas	35%	52%	13%	65%
Maas in Limburg	50%	36%	15%	51%
Hollandse Kust	31%	49%	20%	69%
Zeeland	45%	40%	15%	55%
Waddenzee	49%	40%	11%	51%
IJsselmeer / Markermeer	32%	52%	16%	68%
Totaal evacuatiegebied	40%	46%	13%	59%
Totaal Nederland	43%	44%	13%	57%

Vraag: Hoe waarschijnlijk vindt u de volgende gevolgen bij een grote overstroming in de provincie waar u woont? – ik moet noodgedwongen thuisblijven, omdat ik geen tijd heb om te evacueren

Basis: respondenten die een overstroming reëel vinden in hun provincie in de komende 10 jaar (misschien, waarschijnlijk, zeer waarschijnlijk), n=957

Maatschappelijke zorgen

Om een indicatie te geven van de ontwikkeling van het waterbewustzijn worden de resultaten uit Waterpeil 2020 en Waterpeil 2024 hier naast elkaar getoond. De resultaten zijn niet 1-op-1 vergelijkbaar door diverse wijzingen in het onderzoek. Door wijzigingen in de vraagstelling of antwoordopties, maar ook door wijzigingen elders in de vragenlijst die van invloed kunnen zijn op de beantwoording.

Vraagstelling Waterpeil 2020

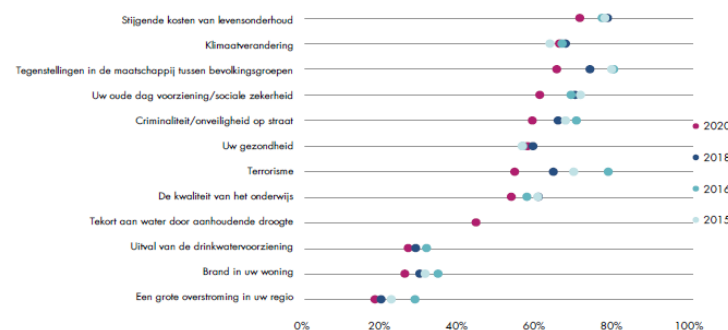
- Vraag: In hoeverre maakt u zich wel eens zorgen over de volgende gebeurtenissen, ongemakken en risico's?
- Antwoorden: 5-puntschaal geen – veel zorgen, 12 onderwerpen

Vraagstelling Waterpeil 2024

- Vraag: Over welke van de volgende gebeurtenissen, ongemakken en risico's maakt u zich het meeste zorgen?
- Antwoorden: Kies maximaal 3 antwoorden, waar u zich het meeste zorgen over maakt, 10 onderwerpen

Waterpeil 2020

Figuur 1.1 Maatschappelijke zorgen (veel zorgen of enigszins zorgen)

Waterpeil 2024

Vertrouwen in waterbeheer

Om een indicatie te geven van de ontwikkeling van het waterbewustzijn worden de resultaten uit Waterpeil 2020 en Waterpeil 2024 hier naast elkaar getoond. De resultaten zijn niet 1-op-1 vergelijkbaar door diverse wijzingen in het onderzoek. Door wijzigingen in de vraagstelling of antwoordopties, maar ook door wijzigingen elders in de vragenlijst die van invloed kunnen zijn op de beantwoording.

Vraagstelling Waterpeil 2020

- Vraag: In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?
- Antwoorden: 5-puntschaal helemaal mee oneens – helemaal mee eens, 15 stellingen

Vraagstelling Waterpeil 2024

- Vraag: In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende 8 stellingen?
- Antwoorden: 5-puntschaal helemaal mee oneens – helemaal mee eens, 8 stellingen, deels dezelfde

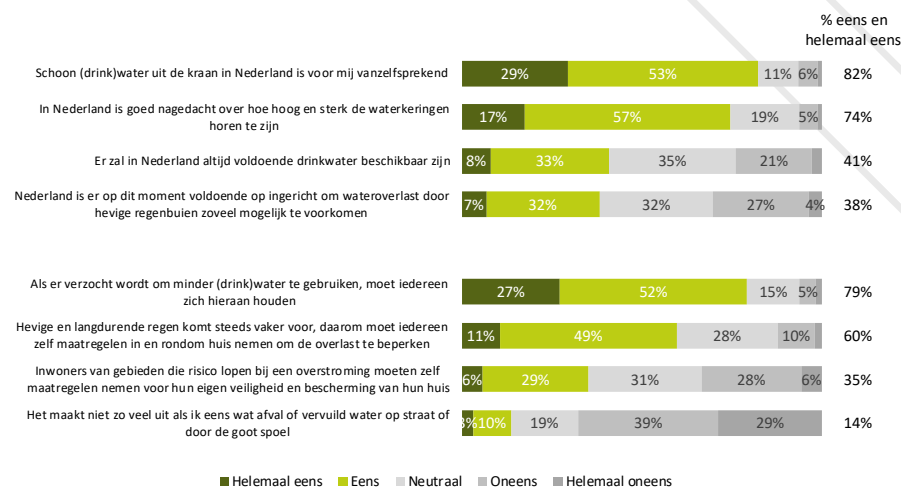
Waterpeil 2020

Tabel 1.3 Probleembesef schoon en voldoende water

	2020 n=2201	2018 n=1971	2016 n=1060	2015 n=2005
Schoon (drink)water uit de kraan in Nederland is voor mij vanzelfsprekend.	76%	78%	76%	78%
De overheid moet alle chemische middelen die schadelijk zijn voor de kwaliteit van rivier-, grond- en duinwater verbieden	69%	72%	70%	
Het kost elke dag veel inspanning om het (drink)water schoon te houden.	67%	67%	64%	65%
Er moet de komende jaren meer geld geïnvesteerd worden om de kwaliteit van de drinkwaterbronnen beter te beschermen	64%	67%	65%	
De overheid moet de komende jaren meer doen om te zorgen dat er voldoende (drink)watervoorraad is.	60%	59%	59%	60%
Er zal in Nederland altijd voldoende kraanwater beschikbaar zijn.	54%	50%	52%	52%
In de toekomst zullen er in Nederland vaker zoetwater (zoetwater wordt ook gebruikt in bijvoorbeeld de landbouw) tekorten ontstaan.	49%	34%	35%	37%
Nederland is er op dit moment op ingericht om zoetwatertekort door aanhoudende droogte te voorkomen	43%			

Vraag: In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen? Getoond: % helemaal mee eens + mee eens.

Waterpeil 2024

Zorgen om klimaatverandering

Om een indicatie te geven van de ontwikkeling van het waterbewustzijn worden de resultaten uit Waterpeil 2020 en Waterpeil 2024 hier naast elkaar getoond. De resultaten zijn niet 1-op-1 vergelijkbaar door diverse wijzingen in het onderzoek. Door wijzigingen in de vraagstelling of antwoordopties, maar ook door wijzigingen elders in de vragenlijst die van invloed kunnen zijn op de beantwoording.

Vraagstelling Waterpeil 2020

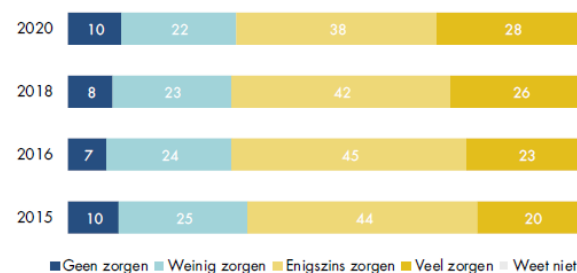
- Vraag: In hoeverre maakt u zich zorgen over klimaatverandering in Nederland voor uw persoonlijke situatie en voor Nederland in het algemeen? Maakt u zich...
- Antwoorden: 4-puntsschaal geen – veel zorgen, met onderscheid Nederland en persoonlijke situatie
- Positie: begin van de vragenlijst.

Vraagstelling Waterpeil 2024

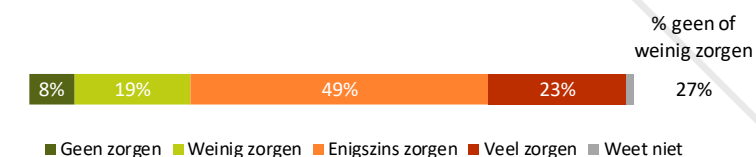
- Vraag: In hoeverre maakt u zich zorgen over het veranderende klimaat in Nederland?
- Antwoorden: 4-puntsschaal geen – veel zorgen
- Positie: einde van de vragenlijst

Waterpeil 2020

Figuur 1.2 Maatschappelijke zorgen: trend klimaatverandering

Waterpeil 2024

Verwachte kans op gevolgen van klimaatverandering

Om een indicatie te geven van de ontwikkeling van het waterbewustzijn worden de resultaten uit Waterpeil 2020 en Waterpeil 2024 hier naast elkaar getoond. De resultaten zijn niet 1-op-1 vergelijkbaar door diverse wijzigingen in het onderzoek. Door wijzigingen in de vraagstelling of antwoordopties, maar ook door wijzigingen elders in de vragenlijst die van invloed kunnen zijn op de beantwoording.

Vraagstelling Waterpeil 2020

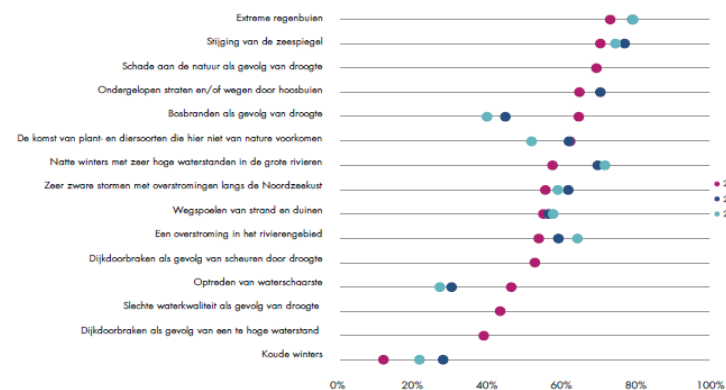
- Vraag: Denkt u dat de kans op onderstaande gebeurtenissen in Nederland als gevolg van klimaatverandering groter wordt, ongeveer gelijk blijft of kleiner wordt?
- Antwoorden: 4 antwoordopties, 15 gebeurtenissen
- Basis: respondenten die zich enigszins of veel zorgen maken om klimaatverandering

Vraagstelling Waterpeil 2024

- Vraag: Denkt u dat de kans op onderstaande gebeurtenissen in Nederland als gevolg van veranderende klimaat groter wordt, ongeveer gelijk blijft of kleiner wordt?
- Antwoorden: 4 antwoordopties, 6 gebeurtenissen
- Basis: alle respondenten

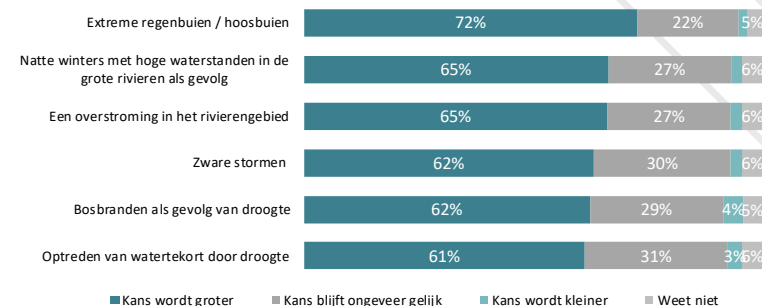
Waterpeil 2020

Grafiek 2.2 Kennis gevolgen klimaatverandering – aantal personen dat denkt dat de kans groter wordt

Vraag: Denkt u dat de kans op onderstaande gebeurtenissen in Nederland als gevolg van klimaatverandering groter wordt, ongeveer gelijk blijft of kleiner wordt?
Basis: Respondenten die denken dat het klimaat zal veranderen

Waterpeil 2024

Risicoperceptie overstrooming

Om een indicatie te geven van de ontwikkeling van het waterbewustzijn worden de resultaten uit Waterpeil 2020 en Waterpeil 2024 hier naast elkaar getoond. De resultaten zijn niet 1-op-1 vergelijkbaar door diverse wijzigingen in het onderzoek. Door wijzigingen in de vraagstelling of antwoordopties, maar ook door wijzigingen elders in de vragenlijst die van invloed kunnen zijn op de beantwoording.

Vraagstelling Waterpeil 2020

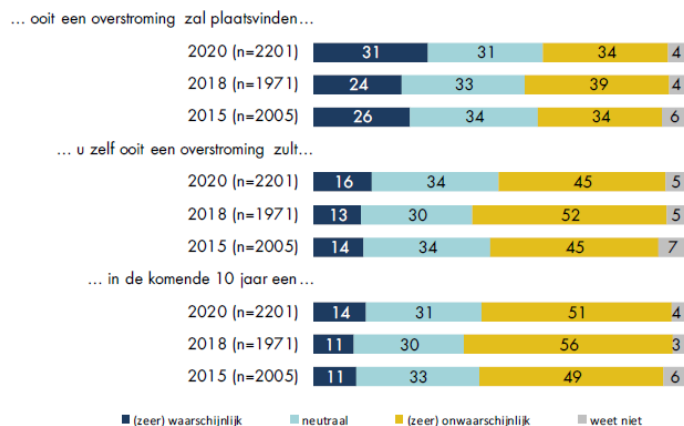
- Vraag: Hoe waarschijnlijk vindt u het dat (3 niveaus)
- Antwoorden: 4-puntschaal zeer onwaarschijnlijk – zeer waarschijnlijk

Vraagstelling Waterpeil 2024

- Vraag: Hoe waarschijnlijk vindt u het dat er in de komende 10 jaar (5 water-risico's)
- Antwoorden: 4-puntschaal zeer onwaarschijnlijk – zeer waarschijnlijk

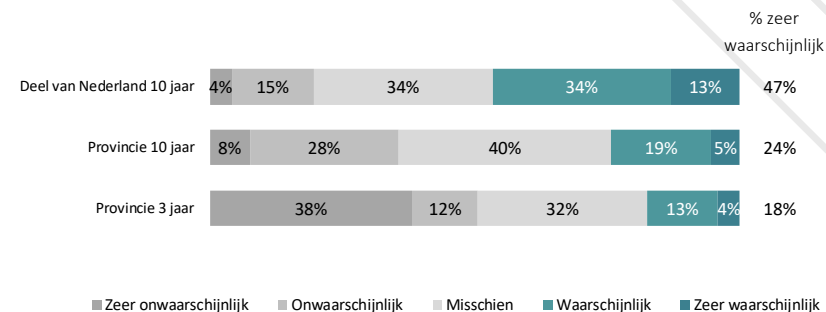
Waterpeil 2020

Figuur 3.1 Risicoperceptie overstrooming in eigen regio

Vraag: Hoe waarschijnlijk vindt u het dat...

Waterpeil 2024

Risicoperceptie overstroming per evacuatiegebied

In alle evacuatiegebieden zien we een toename in het aandeel inwoners dat de kans op een overstroming (zeer) waarschijnlijk acht. Deze toename is het grootst in het evacuatiegebied Maas in Limburg (toename van 41 procentpunt).

Noot: Ten gevolge van aanpassingen in de vragenlijst zijn de verschillen tussen evacuatiegebieden niet 1 op 1 vergelijkbaar.

Risicoperceptie overstroming in de komende 10 jaar in de eigen provincie
% (zeer) waarschijnlijk

Evacuatiegebied	2020	2024	Toename
Bovenrivierengebied	17%	23%	6%
Benedenrivierengebied	16%	26%	10%
Maas	17%	29%	12%
Maas in Limburg	22%	63%	41%
Hollandse Kust	16%	23%	7%
Zeeland	10%	28%	18%
Waddenzee	11%	20%	9%
Ijsselmeer / Markermeer	17%	23%	6%
Evacuatiegebied totaal	15%	24%	9%

Verwachte gevolgen bij een overstroming

Om een indicatie te geven van de ontwikkeling van het waterbewustzijn worden de resultaten uit Waterpeil 2020 en Waterpeil 2024 hier naast elkaar getoond. De resultaten zijn niet 1-op-1 vergelijkbaar door diverse wijzigingen in het onderzoek. Door wijzigingen in de vraagstelling of antwoordopties, maar ook door wijzigingen elders in de vragenlijst die van invloed kunnen zijn op de beantwoording.

Vraagstelling Waterpeil 2020

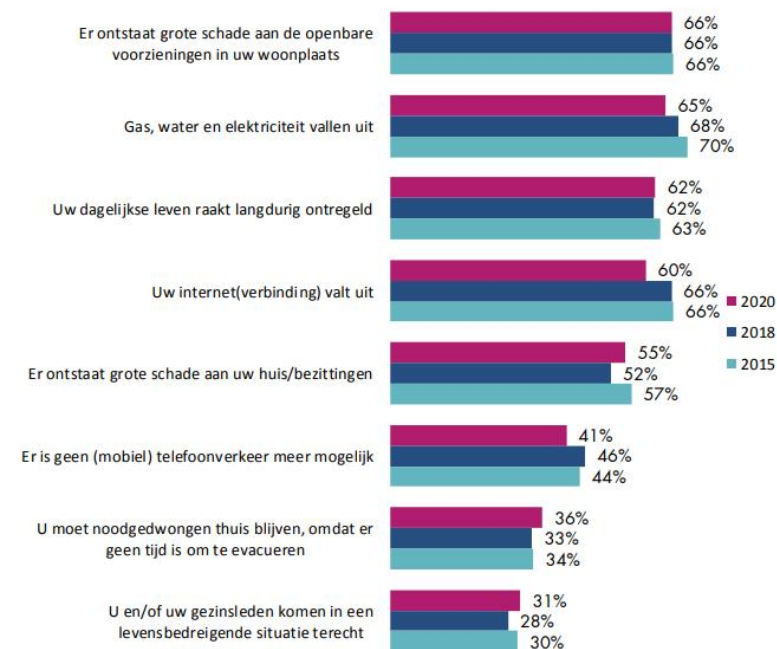
- Vraag: Stel dat er zich een grote overstroming voordoet in het gebied waar u woont. Hoe waarschijnlijk vindt u het dan dat het volgende gebeurt?
- Antwoorden: zeer onwaarschijnlijk, onwaarschijnlijk, niet onwaarschijnlijk/niet waarschijnlijk, waarschijnlijk, zeer waarschijnlijk, weet niet/geen mening

Vraagstelling Waterpeil 2024

- Vraag: Hoe waarschijnlijk vindt u de volgende gevolgen bij een grote overstroming in de provincie waar u woont?
- Antwoorden: onwaarschijnlijk, een beetje waarschijnlijk, zeer waarschijnlijk

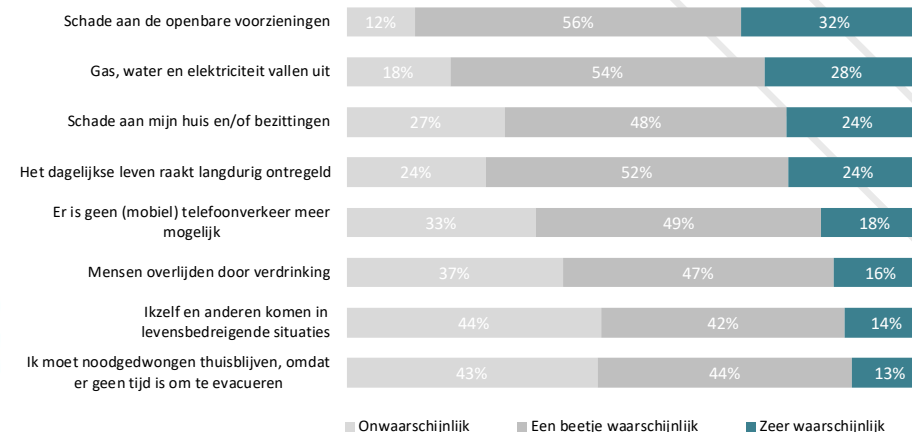
Waterpeil 2020

Figuur 3.6 Risicoperceptie gevolgen overstroming

Vraag: Stel dat er zich een grote overstroming voordoet in het gebied waar u woont. Hoe waarschijnlijk vindt u het dan, dat het volgende gebeurt? Grafiek toont % waarschijnlijk + % zeer waarschijnlijk.
Basis: Alle respondenten

Waterpeil 2024

Verwacht gedrag bij kans op overstroming

Om een indicatie te geven van de ontwikkeling van het waterbewustzijn worden de resultaten uit Waterpeil 2020 en Waterpeil 2024 hier naast elkaar getoond. De resultaten zijn niet 1-op-1 vergelijkbaar door diverse wijzingen in het onderzoek. Door wijzigingen in de vraagstelling of antwoordopties, maar ook door wijzigingen elders in de vragenlijst die van invloed kunnen zijn op de beantwoording.

Vraagstelling Waterpeil 2020

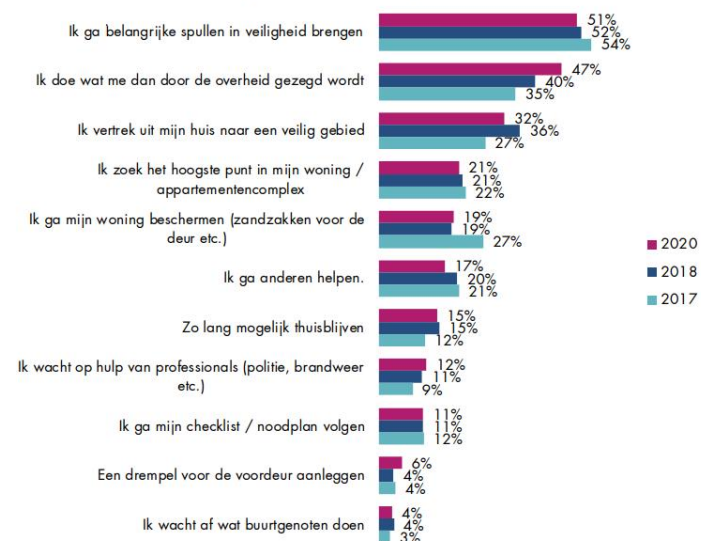
- Vraag: Stel dat de overheid heeft ingeschat dat het water zo hoog komt dat er binnen 24 uur veel kans bestaat op een grote overstroming. Voor zover u dat nu kunt beoordelen, wat denkt u te doen in die situatie?
- Antwoorden: 11 opties, max 3 keuzes

Vraagstelling Waterpeil 2024

- Vraag: Stel dat de overheid heeft ingeschat dat het water zo hoog komt dat er binnen 24 uur veel kans bestaat op een grote overstroming in uw wijk. Voor zover u dat nu kunt beoordelen, wat denkt u te doen in die situatie?
- Antwoorden: 13 opties, max 5 keuzes

Waterpeil 2020

Figuur 3.9 Verwachte handelingen bij acuut overstromingsrisico

Vraag: Stel dat de overheid heeft ingeschat dat het water zo hoog komt dat er binnen 24 uur veel kans bestaat op een grote overstroming. Voor zover u dat nu kunt beoordelen, wat denkt u te doen in die situatie? U kunt maximaal 3 antwoorden geven.
Basis: alle respondenten

Waterpeil 2024

Ervaring met gevolgen wateroverlast

Om een indicatie te geven van de ontwikkeling van het waterbewustzijn worden de resultaten uit Waterpeil 2020 en Waterpeil 2024 hier naast elkaar getoond. De resultaten zijn niet 1-op-1 vergelijkbaar door diverse wijzingen in het onderzoek. Door wijzigingen in de vraagstelling of antwoordopties, maar ook door wijzigingen elders in de vragenlijst die van invloed kunnen zijn op de beantwoording.

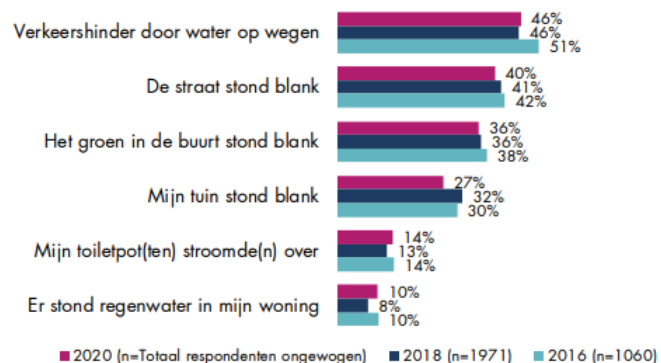
Vraagstelling Waterpeil 2020

- Vraag: Hieronder staat een aantal soorten van wateroverlast. Geeft u bij elke soort aan of u hiermee zelf wel eens mee te maken heeft gehad in Nederland?
- Antwoorden: ja/nee

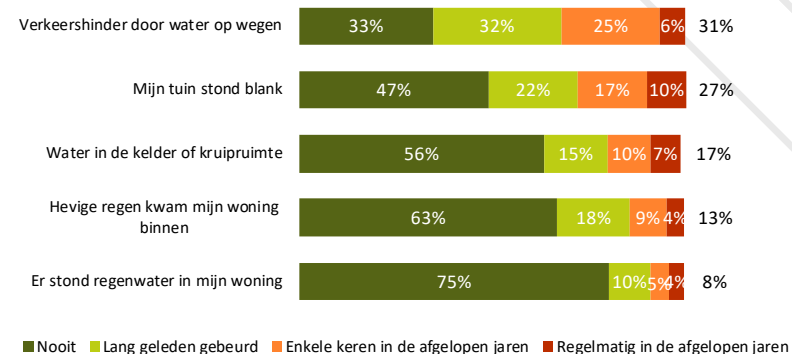
Vraagstelling Waterpeil 2024

- Vraag: Hoe vaak heeft u te maken gehad met onderstaande mogelijke gevolgen van wateroverlast?
- Antwoorden: 4-puntsschaal frequentie

Waterpeil 2020

Waterpeil 2024

Gedrag rondom het voorkomen van wateroverlast

Om een indicatie te geven van de ontwikkeling van het waterbewustzijn worden de resultaten uit Waterpeil 2020 en Waterpeil 2024 hier naast elkaar getoond. De resultaten zijn niet 1-op-1 vergelijkbaar door diverse wijzigingen in het onderzoek. Door wijzigingen in de vraagstelling of antwoordopties, maar ook door wijzigingen elders in de vragenlijst die van invloed kunnen zijn op de beantwoording.

Vraagstelling Waterpeil 2020

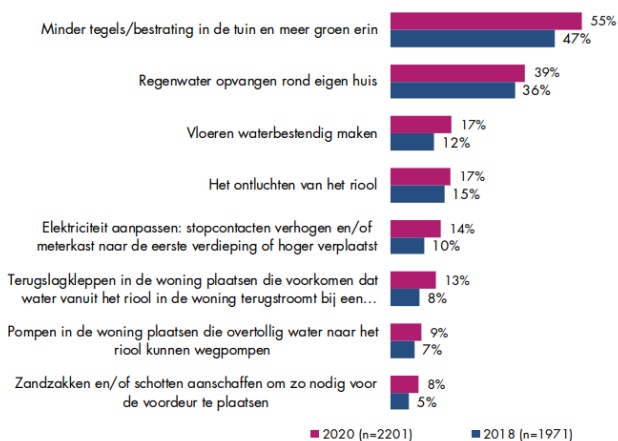
- Vraag: Hieronder staat een aantal maatregelen die in en om uw woning zelf zou kunnen nemen om regenwateroverlast te voorkomen. Geeft u aan of u dit;
- Antwoorden: Niet gedaan en niet van plan, niet gedaan en wel van plan, gedaan, niet van toepassing.

Vraagstelling Waterpeil 2024

- Vraag: Heeft u de volgende zaken in huis?
- Antwoorden: Ja, dat heb ik, Ja, dat heb ik en ben van plan om nog meer aan te schaffen Nee, maar ik ben wel van plan om het aan te schaffen, Nee, en ga ik ook niet aanschaffen, Weet ik niet / niet van toepassing

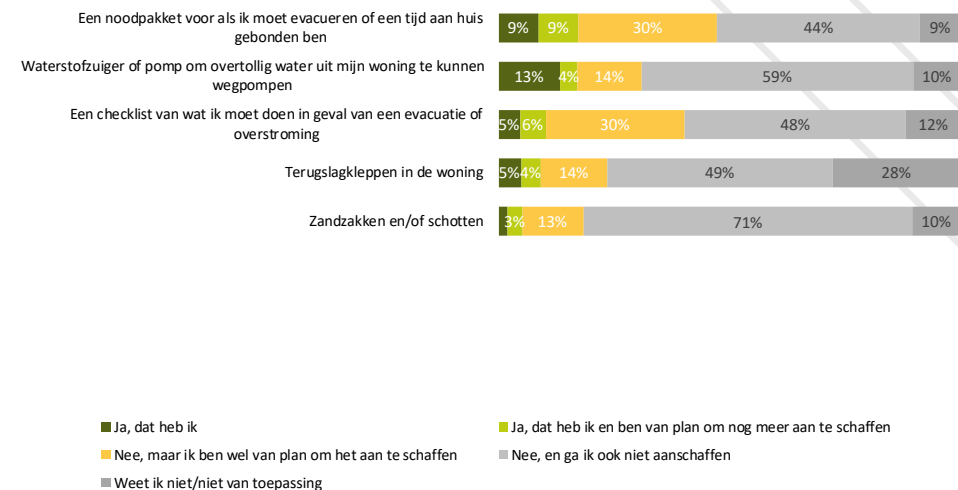
Waterpeil 2020

Figuur 5.3 Gedrag rondom maatregelen ter preventie van regenwateroverlast

Vraag: Hieronder staat een aantal maatregelen die in en om uw woning zelf zou kunnen nemen om regenwateroverlast te voorkomen. Geeft u aan of u dit: niet heeft gedaan en niet van plan bent; niet gedaan heeft en wel van plan bent; gedaan heeft. Indien een maatregel niet van toepassing is op uw situatie omdat u in een flat woont, geeft u dan niet van toepassing aan. Hieronder staat een aantal soorten van wateroverlast. Geeft u bij elke soort aan of u hiermee zelf wel eens mee te maken heeft gehad in Nederland. De figuur geeft de percentages weer van mensen die deze maatregelen genomen hebben. Basis: Alle respondenten

Waterpeil 2024

Ervaring met gevolgen watertekort

Om een indicatie te geven van de ontwikkeling van het waterbewustzijn worden de resultaten uit Waterpeil 2020 en Waterpeil 2024 hier naast elkaar getoond. De resultaten zijn niet 1-op-1 vergelijkbaar door diverse wijzingen in het onderzoek. Door wijzigingen in de vraagstelling of antwoordopties, maar ook door wijzigingen elders in de vragenlijst die van invloed kunnen zijn op de beantwoording.

Vraagstelling Waterpeil 2020

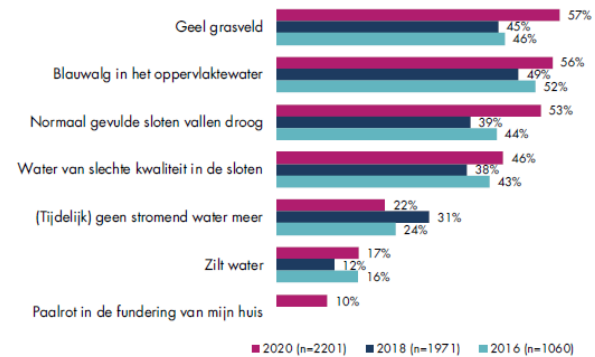
- Vraag: Hieronder staat een aantal gebeurtenissen rondom droogte en watertekort. Geeft u bij elke soort aan of u hiermee zelf wel eens te maken heeft gehad in Nederland als gevolg van zoetwatertekort.
- Antwoorden: ja/nee

Vraagstelling Waterpeil 2024

- Vraag: Hoe vaak heeft u gezien dat onderstaande gevolgen van droogte en watertekort aan de orde waren?
- Antwoorden: 4-puntsschaal frequentie

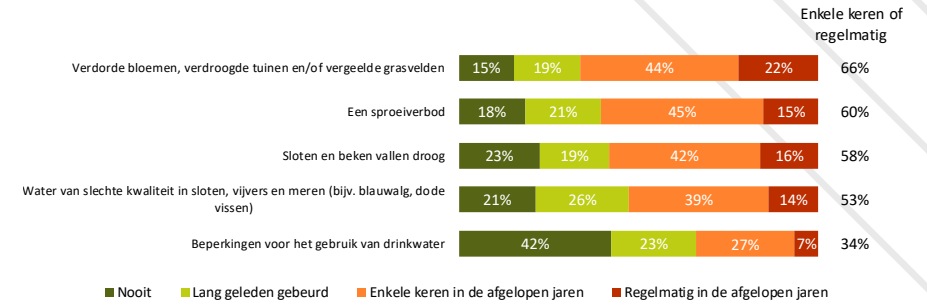
Waterpeil 2020

Figuur 6.1 Eigen ervaring met gebeurtenissen in Nederland door zoetwatertekort

Vraag: Hieronder staat een aantal gebeurtenissen rondom droogte en watertekort. Geeft u bij elke soort aan of u hiermee zelf wel eens te maken heeft gehad in Nederland als gevolg van zoetwaterwatertekort.

Waterpeil 2024

Associaties waterbeheer in Nederland

Om een indicatie te geven van de ontwikkeling van het waterbewustzijn worden de resultaten uit Waterpeil 2020 en Waterpeil 2024 hier naast elkaar getoond. De resultaten zijn niet 1-op-1 vergelijkbaar door diverse wijzigingen in het onderzoek. Door wijzigingen in de vraagstelling of antwoordopties, maar ook door wijzigingen elders in de vragenlijst die van invloed kunnen zijn op de beantwoording.

Vraagstelling Waterpeil 2020

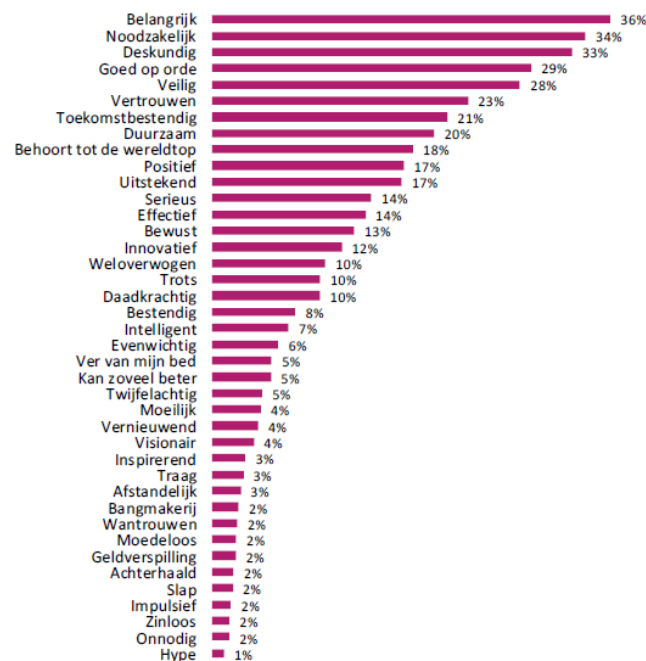
- Vraag: Waar heeft uw antwoord in de vorige vraag vooral mee te maken? U mag ook nieuwe woorden aankruisen wanneer deze bij u opkomen als u denkt aan het waterbeheer / watermanagement in Nederland
- Vervolg vraag op open vraag naar associaties
- Antwoorden: 40 opties, max 6 keuzes

Vraagstelling Waterpeil 2024

- Vraag: Als u denkt aan het waterbeheer/watermanagement in Nederland, welke van onderstaande gevoelens, gedachten, herinneringen etc. passen dan het beste bij u? Waterbeheer/watermanagement is o.a. het beschermen van het land tegen overstromingen, zorgen voor voldoende zoet water en dat water van goede kwaliteit is.
- Antwoorden: 24 opties, max 6 keuzes

Waterpeil 2020

Figuur 1.4 Associaties rondom waterbeheer in Nederland

Waterpeil 2024

Inspanningen overheid rondom waterveiligheid

Om een indicatie te geven van de ontwikkeling van het waterbewustzijn worden de resultaten uit Waterpeil 2020 en Waterpeil 2024 hier naast elkaar getoond. De resultaten zijn niet 1-op-1 vergelijkbaar door diverse wijzingen in het onderzoek. Door wijzigingen in de vraagstelling of antwoordopties, maar ook door wijzigingen elders in de vragenlijst die van invloed kunnen zijn op de beantwoording.

Vraagstelling Waterpeil 2020

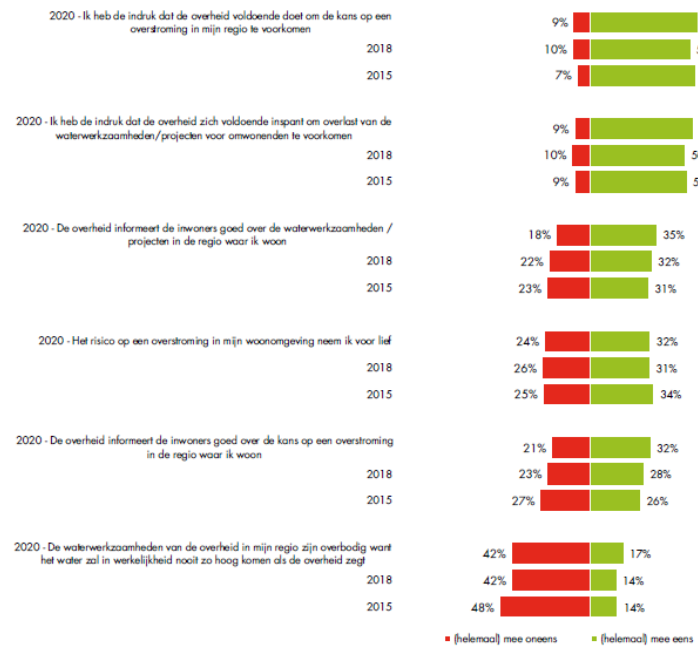
- Vraag: Hieronder staat een aantal stellingen. Kunt u aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent?
- Antwoorden: 5-puntschaal helemaal mee oneens – helemaal mee eens, 6 stellingen

Vraagstelling Waterpeil 2024

- Vraag: Hieronder staat een aantal stellingen. Kunt u aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent
- Antwoorden: 5-puntschaal helemaal mee oneens – helemaal mee eens, 5 stellingen, deels dezelfde

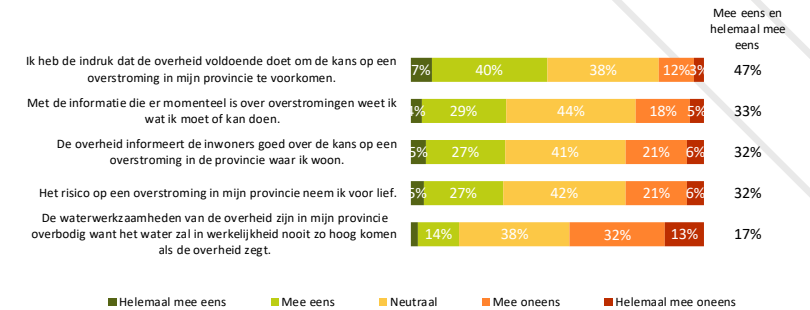
Waterpeil 2020

Figuur 4.3 Houding rol overheid bij waterprojecten in de regio

Vraag: Hieronder staat een aantal stellingen. Kunt u aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent?

Waterpeil 2024

MARKET RESPONSE

marketresponse.nl